

Tájéoló

a BTF SZ lapja

2015

12

33. évfolyam

**Hát ezt is kipróbáltuk!
Kell-e nekünk tömegrajt?
Interjú: Staféta átadás
Az MTF SZ közgyűlése**

Hát ezt is kipróbáltuk!

GONDOLATOK A HOB KÖRÜL

Azzal kezdem, amit sokan elfelejtene. Nagy köszönet a rendezőknek, hogy áldozatos munkával sokaknak lehetővé tették a versenyzést.

Nem nagy lelkesedéssel, de kíváncsian vártam a 2015. évi Hosszútávú Országos Bajnokságot a számomra kedves alföldi homokbuckás terepen. Izgalmam oka az új tömegrajtos rendszer kipróbálása volt az én F60-as kategóriámban is. A többiek rajtját nem tudtam figyelemmel kísérni, a saját felkészülésemmel voltam elfoglalva, de hallottam a hatalmas hangorkánt és a biztatásokat. Kicsit szorongva álltam a tömegrajtban a 11-es rajtpozícióban, ami nagyjából meg is felelt a papírforma szerinti esélyeimnek. Az első pont valahol a térkép másik felében, legalább 3 km-re volt. Ide menet még többször átalakult a közelemben futó boly, de innen szinte végig láttam egyik dobogóra esélyes sporttársam hátát, vagy tudtam, hogy merre van. Az utolsó csillagpontnál már össze is jött a vezető boly, amely aztán el is döntötte az első hat helyezést. Jómagam a végére elfáradtam, és a csoport végén a hatodik helyet szereztem meg, jó 20 másodperccel lemaradva a győztesektől. Ez életem legjobb hosszútávú bajnoki helyezése, ahol kb. 10 perccel futottam gyorsabban, mintha egyedül, hiba nélkül teljesítettem volna a pályát. Nem tudtam igazán örülni a számomra jó helyezésnek, annak viszont örülök, hogy előttem azok az általam nagyra becsült sporttársak végeztek, akik megérdemelték ezeket a szép helyezéseket.

Én több mint 40 éve üzemeltetem ezt a csodálatos sportot. Szerettem benne, hogy változatos, meg kell

küzdeni a térképpel, a tereppel, jó útvonalat kell választani, hogy megtaláljam az én pontomat rejtő objektumot. A tömegrajtos versenyen viszont két dolog teljesen felülírta ezeket: a bolyozás, és a gyakran messziről látszó bója. Általában beérkezés után a célban az ellenfelekkel elemezzük a futásunkat, és ha a befutó szakaszbeli szerényebb időeredményemet emlegetik, azt szoktam mondani, hogy a verseny az erdőben dől el. Most viszont a helyezések a befutó szakaszon dőltek el és nem mindig sportszerűen, az erő javára. Tudom, hogy más országokban ennél még cífrább szabályokat is alkalmaznak a versenyeken. Aki szereti ezeket, vegyen rajtuk részt bátran! Úgy gondolom, nem kéne fölösleges szabályokkal szennyeznünk a sportunkat. Példaként az egyesületi váltóbajnokság azon szabályát hozom fel, ahol a két idősebb kategória indul először, aztán a két fiatalabb közel azonos-azonos pályán.

A közönség, melynek csalogatása érdekében hozzuk a közvetíthetőségi szabályokat, csak mi magunk vagyunk. Talán akkor lenne igazán közönség, ha a közeli települések iskoláiból több osztálynyi gyereket szüleikkel és pedagógusaikkal ki tudnánk csalogatni a versenyreinkre. Belőlük lennének a jövő bajnokai.

Sajnos csak 21 éves koromban kezdtem el tájfunni, amin már nem tudok változtatni, de tovább szeretném folytatni azt, amit szeretek, ameddig csak bírom. Most jelen lehettem az igazi tájfutás halálánál, a temetésére már nem fogok elmenni.

Ludvig István
ludvigis@freestart.hu

TÁJOLÓ

A Budapesti Tájfutók
Szövetségének lapja

2015 2. szám

A szerkesztőség vezetője:

Schell Antal

Szerkesztőbizottság:

Argay Gyula, Bacsó Piroska,
Hajdu Martin, Józsa Sándor,

Nagy Krisztina,
Nemesházi László

Terjesztés: Keszthelyi Ildikó

Szerkesztőség:

1053 Budapest,
Curia u. 3. II/2.

e-mail: tajolo1@t-online.hu

Hivatalos idő:

kedd, csütörtök 16–19 óráig

Kiadja:

a Budapesti Tájfutók Szövetsége

Felelős kiadó:

Bugár József

HU ISSN 1215-8526

Megjelenik évente 6 alkalommal

lapzárta megjelenik

2. szám	04.07.	04.17.
3. szám	06.09.	06.19.
4. szám	08.04.	08.14.
5. szám	10.06.	10.16.
6. szám	11.10.	11.20.

Megrendelhető

a Budapesti Tájfutók
Szövetségénél,
a szerkesztőség címén.

Nyomda:

Keskeny és Társai 2001 Kft.

Hosszútávú OB 2015

KELL-E NEKÜNK TÖMEGRAJT?

Megszokhattuk már, hogy egy-egy verseny előtt, különösen ha OB-ról van szó, még inkább, ha valami újdonság is várható, már hetekkel előre megjelennek a tárgyilagos vagy kevésbé tárgyilagos vélemények, leginkább a levelezőlistán. Így volt ez az idei Hosszútávú OB esetében is.

Tehát, hogy egyértelmű legyen: nem a verseny utáni véleményalkotásról van szó, hanem a még le sem futott, ki sem próbált verseny, illetve annak valamelyik új vagy újszerű momentumáról történő véleményekről. A HOB esetében a legtöbb kategóriában tömegrajt volt, ez generált már majd két hónappal a verseny előtt bőséges, feltehetőleg rekordnak számító levéláradatot a levlistán. Máthé Pista statisztikája szerint a HOB 2015 tömegrajtja 43:34 arányban verte a ROB 2013 celluxát.

Megpróbáltam valamennyire időrendbe szedni a történeteket. Hosszútávú OB-t 1978 óta rendeznek, a legtöbb esetben egyéni indításos formában. Az, hogy egy hosszútávú verseny tömegrajtos legyen, nem új találmány, Spartacus Kupán volt ilyen már évtizedekkel ezelőtt is, igaz akkor kényszerű feltételek miatt. A „királyi” vadászterületre csak igen rövid időtartamra kapott a rendezőség terephaszná-

lati engedélyt, így csak tömegrajtosan fért bele a lebonyolítás. Újabb korban 2001-ben Sümegen volt tömegrajtos HOB, de akkor csak a felnőtt kategóriákban. 2013-ban Béren már a junior és ifjúsági kategóriák is tömegrajttal csatáztak – akkor a „lehet-e holtverseny tömegrajt esetén?” kérdése került napirendre az OB után.

Talán épp a 2013-as HOB tanulságai nyomán még az év tavaszán készített az MTFSZ egy felmérést az OB-k tervezett reformjáról, a HOB tömegrajtján kívül a Sprint Váltó OB bevezetéséről, a Normáltávú OB egyfordulósá alakításáról és a csapatbajnokságok jövőjéről. A bajnoki és szenior bajnoki pontversenyben eredményes egyesületek, az illetékes bizottságok tagjai mondhattak véleményt, sokan hozzá is szóltak, ezek alapján született meg a Bajnoki rendszer módosítása, amit a Versenybizottság készített elő, és az elnökség fogadott el 2014. februárjában.

Ezek után talán némiképp váratlanul érte az idei HOB rendezőit, hogy először rajtuk akarták „elverni a port” a tömegrajt ellenzői, majd miután tisztázódott, hogy ez nem a rendezőség egyéni agyszüleménye, hanem központi akarat nyomán született döntés, többen távolmaradásukkal jelezték nemtetszésüket. Jómagam úgy voltam ezzel, hogy próbáljuk ki, aztán utána alkossunk véleményt (hozzátéve, hogy azon a 2014. februári elnökségi ülésen magam is megszavaztam a módosítást).

A személyes vonalat tovább cifrázva, a tárgyilagosság kedvéért le kell írjam, hogy a tájfutásban erősségemnek (ha van olyan egyáltalán) sosem a futást tekintettem, hanem sokkal inkább a tájékozódást. Különösen mostani edzettségi állapotomban, amikor az idei „alapozásom” összmennyisége sajnos alig haladta meg az 50 kilométert. . .

Nem baj gondoltam magamban, és Hegedűs András példája lebegett szemem előtt, aki az 1977-es tömegrajtos hosszútávú Spartacus kupa győzteseként írta le annak idején, hogy nem meri leírni, milyen keveset készült arra a versenyre, de az ott lefutott táv jelentősen

Az F50-es mezőny tömegrajtja

megemelte az alapozás során lefutott kilométerei számát. És még azt is írta, a győzelemért nem akkor dolgozott meg, hanem az előző tíz évben, amikor az edzés-kilométerei összegéből körbefuthatta volna a Földet.

Továbbá azt is kijelenthetem, hogy sosem vonzott a tájfutásban az, amikor egy-egy rosszul értelmezett „útvonalválasztási” feladat döntését pár másodperc alatt kell meghozni, majd utána azt sok-sok percnyi agyatlán útfutással végrehajtani, míg végül a részidőket kielemezve kiderül, hogy alig volt néhány másodpercnyi különbség a kínáló lehetőségek között. Hát, akkor már inkább a folyamatos koncentrációt igénylő térképolvasás, még ha az a „lila dözeren” is megy...

Szóval nem is tudom, ezek után mi vonzott egy tömegrajtos hosszútávúra? Egyrészt, hogy amit ennyien támadnak, azt csak ki kellene próbálni, hogy vajon tényleg úgy van-e? Hogy vajon szabad-e előre véleményt alkotni, vagy előbb inkább illik lefutni legalább egyet? Netalán többet?

Vagy a test-test elleni küzdelmű „éles” versenyek minden mással összehasonlíthatatlan érzése? Amikor váltóban első futó vagy és a hibázó boly mögül előrekerülve elsőként kapod ki a jót pontot? Amikor váltóban utolsó futó vagy és az átfutópont utáni kis körön teszed le az ellenfeledet, mert jobban bírod az idegek harcát? Amikor vadászrajtos versenyen egy jó útvonalválasztással elé kerülsz azoknak, akik napokon át mindig előtted voltak? Amikor minden másnál nagyobb szerepet kap a taktika, a furfang? Hogyan érd utol az ellenfeled és hogyan rázd le? Amikor az adrenalin minden más versenyformához képest sokkal nagyobb mértékben játszik szerepet?

Mert ezért talán akár érdemes is, és tág tere van a lehetőségeknek? Egy legenda szerint Dosek Toncsi egy Váltó OB-n első futóként szándékosan késte le a tömegrajtját, így légüres térben, kerülő úton futva a boly elé kerülhetett, szakaszgyőzesként futva a célba.

Ilyen előzmények után érkeztünk meg Kisszállásra, ahol a Maccabis versenyeken megszokott jól kiépített versenyközpont

fogadott. Akklimatizálódni nem akadt túl sok időm, mert a leghosszabb pályájú (29 km) F21E után 5 perccel már mi, F45-ösök állhattuk rajtba. Talán, mint legnépesebb kategória kaptuk meg a második időpontot, bár a 45-ös szám nem csak a kategóriánk nevében volt benne, hanem mint nevezői létszám még meg is ismétlődött, eredményes célba érkezésként már csak 34-en voltunk, de ezzel még mindig mi voltunk legtöbben.

A rajt előtt, a kordonban állva Vonyó Péter ellenőrző bíró feltett egy érdekes kérdést, miszerint hozzájárulunk-e ahhoz, hogy Tamás Tibi direkt szintévesztőknek nyomtatott térképpel futhasson. Talán nem ez a legjobb módja e kérdés eldöntésének, magánvéleményem szerint, ha ezt nem kötik az orrunkra, akkor sincs semmi baj. Így, lévén magam is szintévesztő, először kicsit furcsán éreztem magam,

Paskuj Mátyás, a verseny elnöke és Sulyok Ferenc, a KEFAG Zrt. vezérigazgatója köszönti a versenyzőket az eredményhirdetésen

mert ahhoz már hozzászóltam, hogy a versenyek nagy többségén az ellenfelek nemcsak a bóját látják sokkal jobban az erdőben, de hát az csak egy-két tucat van még egy sokpontos versenyen is, hanem még a térképen a pályát is sokkal jobban látják, azt viszont nézhetem (csak nem látom) az egész verseny alatt. És akkor most még lesz olyan szintévesztő, aki jobban látja majd a pályát is.

Aztán a térképet kézbe véve megnyugodtam, ennek a térképnek a pályabenyomtatása elfogadható volt számomra is, így ez nem jelentett különösebb hátrányt.

Azért a jövőre nézve arra kérném a rendezőket, ha biztosítanának ilyen lehetőséget a szintévesztőknek (amit maximuman üdvözlőnek), azt egyszerűen tegyék az egész mezőny részére. Nem fogunk megharagudni miatta, mert vagyunk jó páran! A férfiak 8-10%-a szintévesztő, és ha talán a tájfutók közül le is morzsolódik néhány épp emiatt (nem látja a bóját, meg a pályát a térképen, emiatt elmegy egy egész életre a kedve sportágunktól...), egy 600 fős versenyen, ahol akár 350-400 férfi induló van, a szintévesztők száma 20-30 közé tehető.

És akkor elindultunk. Az első pont bő másfél kilométerre volt, addig kanyargott a végtelen kígyó. Onnan aztán a kígyó pillangóvá változott, és szétrepültek a bolyok. Ügyes húzás volt a pályakitűzők részéről a terep legtechnikásabb ligetes részeire telepíteni a kombinációs szakaszokat, bár talán lehettek volna kicsivel hosszabb, vagy legalább egymástól hosszban jobban eltérő körök. De lehet, hogy ehhez már a mi pályánk volt túl rövid, mert az F21E pályán egészen hosszú pillangó-szárnyakat is láttam.

A második pillangó végére kialakultak az erőviszonyok, az élboly elhúzott, jómagam a korai tömegrajt okozta táplálkozási, majd az azt követő emésztési problémák miatt beiktatott rövid egészségügyi kényszermegálló után utolértém azokat, akiket egyszer már elhagytam. Innen megint jött két darab másfél kilométeren felüli átmenet, közöttük egy picike pillangóval, vagy inkább fi-körrel, meg térképen nem jelölt tuskómezővel (talán megérdemelt volna egy barna pöttyözést, de a térképkészítők mentségére legyen szóva, elég frissnek tűnt).

Igen jó csatát vívtam a hozzám hasonló képességű kategóriatársaimmal, a cél előtti átfutóponthoz közelítő hosszú átmenetben elhagytuk egyikük, aki vélhetőleg többet alapozott, mint én. De aztán a kiskör rövid, de figyelős átmeneteiben félre csúszhatott valahol, így az utolsó előtti pontot már én fogtam kicsivel előbb, innen már csak nyomni kellett a célig, ahol épp az F35 befutójába keveredtem bele, akár a második helyére is befuthattam volna, bár kisebb szép-

Az FN 21-es kategóriák dobogószínei és helyezettei

séghiba, hogy ők negyedórával később indultak és bő 3 és fél kilométerrel többet futottak...

Nagyon elfáradtam, de tetszett. Elfáradni persze egy egyéni indításos HOB-on is bőven lehet, de a versenyélmény itt szerintem sokkal nagyobb volt. Nyilván nincs ezzel mindenki így. Péter öcsém például ugyanebben a kategóriában 3 perccel futott jobbat (azaz én 113-at, ő 110-et), és utólag összenézve a részídőinket, a pálya egyharmadától megvolt a 3 perc előnye hozzám képest, szóval ő azt mondta, szinte légüres térben futotta végig, alig különbözött egy egyéni indításos versenytől. Míg én 6-8 kategóriatársammal javában és keményen küzdöttem kicsivel hátrébb.

Ennek megfelelő volt az eredmények eloszlása a többi kategóriában is. Volt kategória, ahol a bajnok a pálya egy bizonyos pontján állva hagyta ellenfeleit, és sok perccel nyert. Legnagyobb különbséggel Weiler Virág a junior lányoknál, pedig ahol a pályán találkoztam velük, ott még együtt nyomták Szuromi Lucával. Máshol egészen a célig együtt küzdöttek az ellenfelek, a legkisebb különbség F50-ben volt, ott Egei Tamás 4 másodperccel verte Mohácsy Tamást. A legszorosabb befutó pedig az N45-ben volt, ott minden bajnoki pont kiosztásra került 40 másodperc alatt.

Nagy meglepetés nem született, ez azért azt jelenti, hogy a pályakitűzők jó munkát végeztek. A papírforma érvényesült a legtöbb helyen, és első átnézésre az sem tűnik ki, hogy jellemzően az „agyatlan futógép ragacsok” szereztek volna érdemtelenül jó helyezéseket, netán bajnoki érmeiket, még ha akad is egy-egy ilyen. Némelyik pályán az előírthoz képest jelentősen jobb győztes idő született. Tény, hogy a kellemes, sem túl meleg, sem túl hideg tavaszi időjárás talán a legkedvezőbb volt, a még ki nem zöldült erdő a legjobb formáját mutatta, meg persze azok a versenyzők is, akik földbe döngölték a szabályzat előírt győztes időkre vonatkozó sorait.

Jó volt-e? Kell ez nekünk? Kell-e nekünk tömegrajt?

A verseny után ismét bőven jelentek meg vélemények a levelező listán, a verseny honlapjának vendégkönyvében, és néhány versenyzőt sikerült még ott a versenyen is megkérdezni. Míg a verseny előtt egyértelműen a tömegrajt ellenzői voltak túlsúlyban, legalábbis azok közül, akik leírták erről a véleményüket, addig most a verseny után mintha többen lennének azok, akik vagy semlegesek, vagy esetleg pártolják ezt a lebonyolítási formát. Ehhez persze nagyban hozzájárult a rajtoltatás módjától függetlenül a megszokott magas színvonalon megrendezett verseny.

Kell-e nekünk tömegrajt?

A hagyományos tájfutásnak állandóan szüksége van némi megújulásra, ez világosan látszik. Az elmúlt évtizedek krónikáit visszanezve, a tájfutás fejlődése a megújulások sorozatából áll, a térképek méretarányának folyamatos növekedésétől kezdve, a VB versenyszámok fejlődésén át a szakadatlan újításokig. Ennek egy lehetséges eszköze a tömegrajt, nem állítom, hogy minden versenyt tömegrajttal kellene rendeznünk, sőt azt sem állítom, hogy a versenyek többségét tömegrajttal kellene rendeznünk, de egyszer-egyszer igen! Egyszer-egyszer a tömegrajt igenis adhat pluszt a versenyélményhez. Ez persze az én szubjektív és nem is feltétlenül mérvadó véleményem.

Kell-e nekünk tömegrajt?

A kérdést válaszolja meg ki-mi magának. Én a magam részéről kellemesen csalódtam ebben a versenyformában. Szerintem bőven elbír egy ilyen versenyt a versenynapról, az (éjszakaival együtt) 5 egyéni OB-nk közül az egyik nyugodtan lehet ilyen. Kíváncsi lennék rá, hogy működik ez egy gazdagabb útvonalválasztásokat lehetővé tevő hegyi terepen. Én legközelebb is eljövök, ha tömegrajtos lesz a HOB, persze akkor is ha nem!

Kovács Gábor, borea@is.hu
Köszönöm Scultéty Márton segítségét.

MINDEN IDŐK LEGRÖVIDEBB KÖZGYŰLÉSE

Fél tízkor 11 tagszervezet képviselője volt jelen (45 kellett volna az 50% feletti részvételhez), ezért Alapszabály szerint 10 órakor kezdődött a közgyűlés, az addigra összegyűlt 29 tagszervezeti képviselővel.

A kötelező kellékek (levezető elnök, jegyzőkönyvvezető és hitelesítők, szavazatszámlálók, napirend megszavazása) előtt Hidas Sándor levezető elnök Monspart Sarolta világbajnoknőnkét kérte fel a jelenlevők köszöntésére, aki röviden üdvözölt mindenkit.

Első napirendi pontként Juhász Miklós elnök ismertette beszámolóját a 2014. évről.

Kezdeként a tavalyi év során elhunyt sporttársakról (Schönviszky György, Eliás Vilmos, Navratil Géza, Lovas Kázmér) emlékezett meg néhány mondattal, majd a Közgyűlés egyperces néma felállással adózott emléküik előtt.

Ezután a Sportágfejlesztési Tervben lefektetett célokról és azok elérésében felmutatott eredményekről beszélt. Elsőként a különféle létszámokat elemezte. Az összes rajthozállás

száma növekedik, de a bajnokságok indulói létszáma csak minimálisan, a versenyengedélyesek száma nagyjából stagnál. Öröndetes, hogy ezen belül az utánpótlás az átlagnál jobb számokat mutat. A külföldi versenyzők aránya a magyar versenyeken elmarad a kitűzött céltől. Jó hír, hogy a gyerekek és a velük foglalkozó edzők száma erősen növekszik az edzőtámogatási program eredményeként, aminek folytatása iránt az elnökség elkötelezett.

Az MTFSZ tagdíjbevételeit viszszaforgatja a sportág fejlesztésébe, de van egy olyan kör (nem rangsoroló versenyek, versenyengedély nélkül versenyzők), amelyik nem járul hozzá a közös kiadásokhoz. Az MTFSZ tervezi a közteherviselés kiterjesztését valamilyen módon (ideiglenes versenyengedély, regisztrációs díj kisversenyekre) ebbe az irányba.

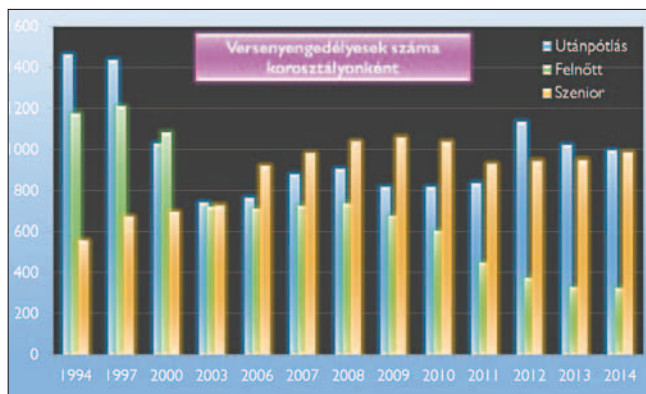
Az eredményesség terén a felnőtteknél kiemelkedett Lenkei Zsolt 14. helye az EB-n és Gyurkó Fanni 28. helye a VB-n, a juniorok között Szuromi Luca 14. helye a világbajnokságon. Az

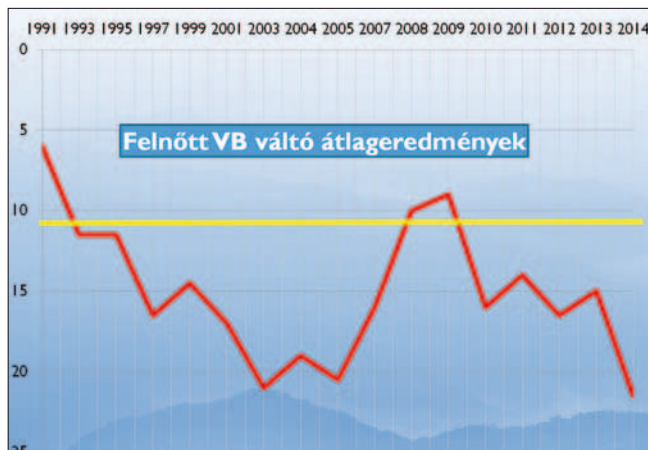
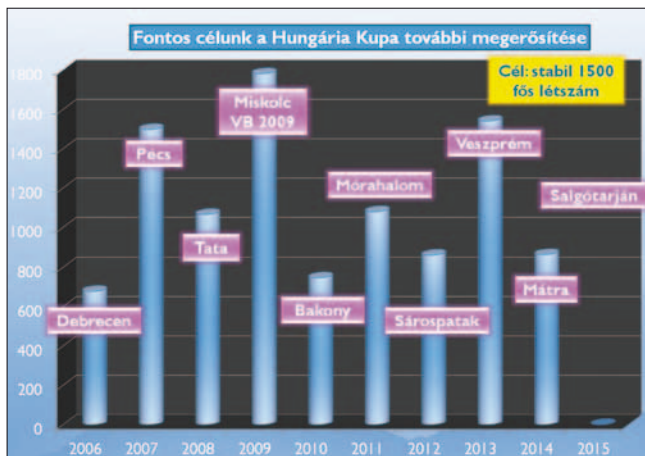
Ifjúsági EB-n Szuromi Hanga aranyérmet szerzett, a serdülő lány váltónk pedig negyedik lett, ezek remek eredmények. Bevált az új utánpótlás szövetségi kapitány, Gera Tibor és stábj.

A versenyek színvonalának emelése érdekében versenybírói és térképhelyesbítői tanfolyamot rendezett a szövetség, illetve átalakította a bajnoki rendszert a kor követelményeinek megfelelően. A korábbi hazai szervezésű világversenyek után 2016-ban Főiskolás VB-t rendezünk majd. 197 rangsoroló verseny volt 2014-ben (2013-ben 204), emellett egyre növekszik a nem rangsoroló versenyek száma. Szakmailag jól sikerült a Hungária kupa a Mátrában, de a létszám elmaradt a várakozásoktól, ami erősen rányomja a bélyegét az összes számadatra. Az elnökség a verseny brandjének megerősítését fontos célként tűzte ki, ennek jegyében 2018-ig előre kijelölte a rendezőket és a helyszíneket.

A sportág finanszírozásáról elmondta, hogy a belső források reálértékét meg kell őrizni; a külső források növelése terén csak részeredmények láthatók. A pályázati pénzek bevonása egyre körülményesebb. A Marketing bizottság tevékenysége (szakmai napok szervezése) segíthet a tagszervezetek helyzetbe hozásában és a külső kapcsolatok erősítésében.

A szakágak terén sítájfutásban az idén végre tudtak Magyarországon versenyt rendezni két hétvégén is, amik jól sikerültek. A tájkerékpárosoknál a hazai világbajnokság utáni csendesebb évek zajlanak. Szeniorban kiemelkedő nemzetközi ered-

ményeik vannak Cseh Veronika révén. Az össz-szakági bajnoki pontverseny létrehozásával elismertnek érzik magukat. Anyagilag évek óta függetlenek, saját bevételeikből gazdálkodnak. 2015-ben újra Világ kupát rendeznek. Trail-O-ban Bíró Fruzsina igyekszik fejleszteni a szakágat, a mozgássérültek bevonása nehezen halad, de saját Szakágfejlesztési Tervet fogadtak el. Mihácz Zoltán révén volt kiemelkedő nemzetközi eredményük.

Sportdiplomácia területén az IOF-ben Dr. Zentai László az elnökségi tagként, Tóth Sándor

a Tájékoztató Bizottság vezetőjeként, Less Áron pedig a Foot-O Bizottságban képviseli a Szövetséget, mégpedig 2014-től már annak vezetőjeként. Az ő bizottsága 2014-ben Budapesten tartott ülést, aminek ugyan voltak anyagi terhei, de pozitív hozadéka érezhetőek lesznek a jövőben.

Az elnökség új bizottsági struktúrában, hatékonyan végezte a munkáját, ahol az alelnökök szerepe hangsúlyosabb. Hat elnökségi ülés volt 2014-ben, ahol a részvételi arány magas volt. Az MTFSZ iroda működése megfelelő minőségű, jelenleg 4 fővel dolgozik.

A szövetség költségvetéséről elmondta, hogy főösszege az előző évekével nagyjából megegyező.

2015. az elnökségi ciklus és a Sportágfejlesztési Terv utolsó éve lesz. Az új Sportágfejlesztési Terv (ami a 2016-2020-as időszakra szól) többlépcsős folyamat keretében alakul majd ki, melynek során a tájfunó társadalom legszélesebb rétege kifejtetheti véleményét. Ezt a folyamatot Kovács Balázs alelnök vezényli majd le az év folyamán.

Az év mérlegét úgy vonta meg, hogy a Sportágfejlesztési Terv megvalósításában igen pozitív fejlemények (elsősorban az edzőtámogatási program révén) tapasztalhatók, de nem minden területen. A nehéz és gyorsan változó gazdasági környezet ellenére bizakodóan tekinthetünk a jövőbe.

Less Áron vette át a szót, hogy a második napirendi pont ("Jelentés a Szövetség 2014. évi gazdálkodásáról, mérlegbeszámoló és közhasznúsági jelentés") keretében elmondja, hogy a 2014. évi költségvetés a tervezett 2 millió Ft-os negatív egyenleg helyett 789e Ft-os pozitív eredménnyel zárult. A szövetség tartaléka jelentős (16,1 millió Ft), amire azonban szükség is van a likviditás fenntartása érdekében. A Szövetség úgy érte el ezen eredményt, hogy nem kapott több tízmilliós állami támogatást vagy adósságrendeztést.

A harmadik napirendi pontban a Felügyelő Bizottság jelentését – tagjainak távollétében – Hidas Sándor levezető elnök olvasta fel. A jelentés szerint az MTFSZ a jogszabályok és saját szabályzatai által szabott keretek között, törvényesen működik; a gazdálkodás áttekinthető, rendezett, szabályos; különösen örömdetes a tartalék összegének növekedése.

Ezután vita következett az első három napirendi pontról, melynek során Sávai Mária üdvözölte az ideiglenes versenyengedély bevezetésének tervezését, Dr. Zentai László pedig elmondta, hogy nagyon nagy siker, hogy az IOF-ben a négy szakági bizottság közül kettőt magyar tájfutó vezet, majd az IOF-ben dolgozó magyarok nevében megköszönte az MTFSZ és a magyar társadalom anyagi hozzájárulását az üléseken való részvételhez.

Ezután szavazás következett az első három napirendi pontról: az előterjesztett anyagokat a Közgyűlés egyhangúan fogadta el. Less Áron percek következtek: előbb a 2016. évi szövetségi tagdíjról szóló előterjesztést ismertette (az elnökség idén sem javasolt emelést); majd az MTFSZ 2015. évi szakmai és pénzügyi tervét adta elő.

Ennek sarokpontjai:

- a Szenior VB jogdíjából idén is 2 millió Ft a minőségi utánpótlás-nevelésre;
- a felhalmozott tartalékot nem kívánja a Szövetség felelőtlenül felhasználni;
- a pályázati esélyeinket nem segíti a bonyolultabb intézményi helyzet;

- a sportágfejlesztési támogatások összege 10 millió Ft felett marad;
- a válogatottra fordított pénzösszeg minimálisan, de nő;
- összességében az idei 16,1 millió Ft tartalék ugyanennyi maradna a 2015. év végén a tervezet szerint;
- a költségvetést az előző évekhez képest könnyebben teljesíthetőnek tartja.

Utolsó érdemi momentumként az Alapszabály módosítása következett, amire az új Polgárjogi Törvénykönyv és a Civil Törvény előírásai miatt van szükség, elsősorban formai oldalról. A beterveztett módosításokat sportjogász és a Felügyelő Bizottság is átnézte és támogatja őket.

A főtítkárral által előadott javaslatokat (tagdíj, szakmai és pénzügyi terv, Alapszabály) is egyhangúan fogadta el a Közgyűlés.

A pár perces egyebek napirendi pont végén Hidas Sándor levezető elnök 76 perccel a kezdés után már le is zárta a rekord rövidségű közgyűlést.

(*mtfsz.hu – Molnár Péter*)

STAFÉTA ÁTADÁS

Családapa, cégtulajdonos és vezető, sportember és sportvezető: az MTFSz elnökével, Juhász Miklóssal beszélgettünk.

Mondj pár szót magadról, családról, munkádról, sportéletről!

Nős vagyok, öt gyermekem van, 27, 25, 10, 8 és 1 évesek, két lány, három fiú. A Stratis Vezetői és Informatikai Tanácsadó Kft. társalapítója és vezető partnere vagyok. A céget 16 éve indítottuk, mára a saját piacán a legerősebb hazai vállalatává vált.

Síelek, most már inkább a gyerekek kedvéért, a 8 és 10 évesek versenyeznek, velük megyek. Futok, mondjuk elég messze vagyok a 30 évvel ezelőtti 2:33-as maratón tem-pótól. Hegyi kerékpározok, 10 évig versenyeztem is, nyertem néhány szenior bajnokságot. Legújabb sportom a triatlon. Az úszás nem a legerősebb számom, nagyon finoman fogalmazva. Először a nagy-atádi ironmant céloztam meg, meg is csináltam, igaz, utána sóoldat infúziót kértem. Aztán két éve féltávon 4:44-et mentem. A sport a hétköznapijaim része, törekszem mindennap mozogni, persze csak, ha nem szól közbe a munka, vagy a család. Fontos fittnek maradni, még egy darabig lépést kell tartanom a most 1. évessel.

A tájfutást meglehetősen későn, 23 évesen kezdtem a TIPO-ban, de ezután hamar sikereket értem el. Az akkori rendszernek megfelelően évenkénti lépésekkel kerültem feljebb C-ből A/elitbe, aminek az éppen aktuális fokozat versenyzői nem mindig örültek. Aztán jött a munka/házépítés/gyerekek időszaka, kicsit visszavettem. Már szenior korúan nyertem felnőtt bajnokságot középtávon. Csapatban is voltunk első a Tipóval, pont a

Az elnök és a főtktár

A tájfutó

Sátor-magason, nem volt könnyű. Nagy bánatomra éjszakait nem sikerült nyernem, felnőttben be kellett érjem 3. és 4. helyezésekkel. Szeniorba csak 40 felett mentem át, nyertem jó pár bajnokságot.

1998-2002-ig és 2006-2016-ig voltál, illetve vagy az MTFSz elnöke. Hogyan lettél elnök, és milyen periódusok voltak ezek?

A korábbi időszakokban általában katonatisztek voltak az elnökök, majd Szarka Ernő vállalta el, és állt helyt egy nagyon nehéz időszakban, Skerletz Iván is ekkor távozott

közülünk nagy úrt hagyva. Aztán felmerült, hogy akkori állásomban szponzorokat tudok hozni, akik úgy gondolták, hogy ez csak úgy mehet, hogy ezzel együtt beleszólásom is legyen, abba, mire megy el az a pénz. Így jelölt Szarka Ernő, és így lettem végül az MTFSz elnöke. Akkoriban nem tudtam, mekkora fába vágom a fejszemet. Lassú, hosszú tanulási folyamat volt, ahogy ráéreztem a feladatra.

Az első ciklus (1998-2002) leginkább a rendrakással, a költségvetés rendbetételével telt. Szembesültünk a forráshiánnyal, elmúlt a fizetett sportállások ideje, és nagy volt a lemorzsolódás. Át kellett formálnunk az előző rendszerből ránk maradt kényelmes gondolkodásmódot. Meg kellett értenet a sportág képviselőivel, hogy csak annyi pénz lehet elkölteni, amennyi rendelkezésre áll. Gazdálkodó gondolkodásmódra kellett áttérnünk, és minden forint helyét meg kellett gondolni. Poros, előző rendszerbeli stílust kellett megfiatalítanunk új erők bevonásával. Itt szeretném méltatni Vass Lászlót, aki főtktársága alatt oroszlárnészt vállalt a rendrakásban, szemléletváltásban. Sokan nem szerették kockás stílusát, de ez nem csökkenti érdemeit.

Ekkor indítottuk a mostani cégünket, így nem tudtam újabb ciklust vállalni, jött Hajdu István, akitől a második ciklusomra (2006-2011) egy kész sportágfejlesztési stratégiát kaptunk, amit végre kellett hajtánunk. Ez a stratégia még nem volt részleteiben kifejtve, nem tartalmazott számszerű tervet, inkább csak általános célokat fogalmazott meg. Ebben a ciklusban sikerült beindítani a Diák tájfutás programot, de még hiányzott a folytatás, a bevonzott gyerekek egyesületekbe terelése. A ciklus végére már mi dolgoztuk ki a második stratégiát, amiben a célokat és az eszközöket is kitűztük, részletesen kibontottuk.

A harmadik ciklusban (2011-2016) az edzők, és szakemberek nagyobb megbecsülésére, anyagi elismerésére, koncentrálnunk, mert edzők nélkül nincsenek szakmai műhelyek, nincs utánpótlás. Úgy érzem, a válogatottak vezetése is jó kezékbe került, jó szakemberek foglalkoznak élsporthálóinkkal. Ez is segíti az utánpótlás nevelés felfuttatását, mert sok gyerek akar fejlődni, válogatott lenni, és ők húzzák a többieket.

E lépések hatása jól látszik az utánpótlás létszámok jelentős, örömteli növekedésén. Pozitív, fejlemény továbbá, hogy a versenynaptárat

Középtávú bajnok

két szezonra előre véglegesítjük, ez által több eséllyel kerülhetnek hazai versenyek külföldi tájfutók éves programjába, és persze egyesületeink is jobban tervezhetik munkájukat.

Idén megint egy újabb ötéves stratégiát indítunk újtára, amit szeretnénk a tájfutó társadalommal karöltve megalkotni. Az elmúlt időszak terveit és megvalósulásait, illetve a következő időszak számszerűsített terveit egy általunk meghívott körülbelül 50 fős szűkebb csapat bevonásával elemeztük és vitattuk meg nemrégiben. Az első verzió kidolgozása után a szélesebb közönség véleményét is szeretnénk kikérni.

Ha valakinek elnökségi, netán elnöki ambíciói vannak, és szeretne indulni a következő tisztújításon, akkor ez remek alkalom, hogy megismertesse elképzeléseit, és beleszóljon a következő ciklus irányelveinek kidolgozásába.

Hogyan működik az elnökség, milyen stílusban vezeted?

Igyekeztem betartani azt az elvet, hogy én csak egy vagyok az elnökségi tagok közül az elnöki titulussal. Az elnökségben sikerült kialakítani azt a munkarendet, amelyben a bizottságok részletesen kidolgoz-

zák az elnökség előtt bemutatandó elképzeléseiket, megküldik azokat előre az elnökségnek, így az elnökségi üléseken már csak egy záró megbeszélés és vita van, végül szavazás. A hosszú véleménykifejtések a bizottságokban folynak. Ezzel rengeteg időt, és fölösleges köröket takarítunk meg. Ebbe a folyamatba ritkán kell beavatkoznom. Csak ha úgy érzem, hogy valami nagyon nem stimmel, akkor igyekszem a probléma gyökerét megkeresni, és akkor addig gyúrjuk a témát, amíg meg nem találjuk a mindenki számára elfogadható megoldást. Ilyenkor mindenkinek szót szoktam adni, mindenki egyenként elmondhatja a véleményét, hogy azok is szóhoz jussanak, akik amúgy visszahúzódnak.

Vass Lacival kezdtük el azt a rendszert, hogy az elnökségi ülésre egy hosszú listából leszűrve feszes napirendet készítettünk elő, és a szerint vezetjük le az ülést. Ezzel a rendszerrel fokozatosan sikerült túllendülni a meglepetésekkel felülírt elnökségi ülések időszakán, amikor éjszakába nyúlóan vitatkoztunk valami előre be nem tervezett témáról, minden fontos megbeszéltnivalót félretéve.

Úgy érzem, az elnökség most nagyon korrektül működik. Mindig ügyeltem arra, hogy senki ne legyen szereptévesztésben, és a saját, vagy klubja érdekeit ne helyezze előtérbe a szövetségi érdekeivel szemben. A belső pályázati rendszer is sikerült jól kialakítani, a lobbizást, és a részrehajlást kiküszöbölni. Az elnöki ülések nyilvánosak, bárki eljöhet. Például Máthé Pista minden ülésen jelen van, és Bugár Józsi BTF SZ elnök is rendszeresen jár, ezeket nagyra értékelem.

Az elnökségi üléseket jelenleg a cégem irodájában tartjuk, mert amikor elnök lettem, a szövetségi épületében elérhetőnél sokkal jobb felszereltséget tudtam biztosítani

(kulturált terem, kivetítő, parkolási lehetőség). A Magyar Sportok Háza, ahol a mostani MTFSz iroda is helyet kapott, már sokkal alkalmasabb az ülések befogadására a jövőben, talán egyedül a parkolás jelenthet majd több problémát a mostanihoz képest.

Kikkel dolgozol együtt? Kik segítenek a legtöbbet?

A teljesség igénye nélkül, több nevet említenék. A főtitkári teendőket Skerletz Iván halála után először Ludvig Ágnes látta el, Borosznoki László (Bobo) ügyvezető elnökként segítette. Majd Vass László fektetett a költségvetés rendbetételébe rengeteg munkát. A második ciklusomban pályázat útján találtam rá nagy szerencsével Less Áronra, akit akkoriban még nem is ismertem, és akivel azóta is nagyon jól együtt tudunk működni. Kiss Zoltán (Csonti) irodavezetővel viszik a szövetség ügyeit.

Kiemelném még Zsigmond Tibort az élsport témákban, Molnár Pétert, aki a versenynaptár rengeteg konfliktussal járó ügyét viszi, Kovács Balázst (Paci), aki a sportágfejlesztési és ifjúsági bizottságot vezeti, és Mihácz Zoltánt (Mihók) a versenybizottság vezetőjét, akik

mind nagyon sokat, megbízhatóan, és önállóan dolgoznak. Mets Miklós a szakágak ügyében hozott sikeres korszakváltást. Persze igazságtalan itt abbahagynom a felsorolást, minden elnökségi tag kíváncsian teszi a dolgát.

Hogyan alakultak a szövetség pénzügyei?

Sikerült elmozdulnunk a felelős gazdálkodás irányába. A költségvetést Less Áron készíti a fejlesztési terv számaiból kiindulva. A bevételi forrásoknál sajnos a szponzori pénzek nem jelentősek, de ez úton is köszönök minden segítséget! A másik bevételi forrásunk a tájfutóktól jön, a tagdíjakból, versenydíjakból. Fontos befizetőink a szeniorok, többek között ezért is nagyon meg kell őket becsülnünk. Más sportágakhoz képest még mindig nagyon olcsók vagyunk. Amikor sokallunk egy nevezési díjat, nem gondolunk bele, hogy micsoda munka van mögötte. Ahhoz, hogy megmaradjunk, fenntarthatónak kell a sportágnak maradni, és a sok önkéntes munkát is jobban el kell ismernünk.

Milyennek látod az élsportot?

Jelenleg a legjobbaink egy bizonyos szint fölött, a szűk nemzetközi élmezőnyt megcélözva leginkább

HOB 2013

külföldön tudnak megfelelően fejlődni. Ezt el kell fogadjuk, nagyon fontos ugyanakkor, hogy ne távolodjunk el tőlük, tartsuk bent őket a válogatottunk közösségében. Arra fektetnek az eddigiéknél is több hangsúlyt, hogy ők a világversenyeken kiemelkedő szakember-, és szervezési háttérrel kapjanak, így teremtve számukra esélyegyenlőséget skandináv klubtársaikkal. Hogy ne legyen félreértés, nem hétcslagos szállodára, hanem mondjuk gyűrőra gondolok.

Az edzők, a válogatottal foglalkozó szakemberek elismerése nagyon fontos. Ezt sokszor elmondtuk, és úgy tűnik, az üzenet átment, de elismerésből, figyelemből sose elég. Személy szerint is úgy érzem, jó lett volna, ha több időt tudok a válogatottal fordítani.

Sikerült-e javítani a versenyek minőségén?

A versenyek rendezése szabad piacként működik. A Hungária Kupákat, bajnokságokat, világversenyeket pályáztatjuk, a többi verseny pedig tetszés szerint rendezhető. A versenyek minősége is magától szabályozódik, a tájfutók a jó versenyekre járnak vissza. Ebbe nem kívánunk beleszólni.

Bajnok csapat

A minőség javulásához járulhat hozzá az ismét elindított edző-, és versenybírói továbbképzés.

Mi a véleményed a szakágakról?

A szakágak tekintetében az volt a célunk, hogy a szövetség eszközeit használva, de önállóan álljanak meg a lábukon. Ez a kerékpárosoknál sikerült is megvalósítanunk, az Ő eredményeiket azt hiszem, nem kell hosszasan ecsetelnem. Mets Miki nagyon sokat tett ezért. Jó látni, hogy a tájbringát nagyon sokan megszerették!

Személy szerint én nagyon szeretek kerékpározni is és sietni is, de a tájékozódással kombinálva számomra sajnos elvész a velük kapcsolatos élmény, én maradtam a tájfutásnál.

A Trail-O kapcsán, minden elismerésem a mozgáskorlátozottaké. Az ő problémáikkal a családomon belül közelről is találkozom, és tudom, hogy már a hétköznapi élet is milyen nehéz megküzdenniük a körülményekkel. Meg kellene találni a helyes arányt a hétköznapi élet könnyítésére, az esélyegyenlőségre és a paralimpiai sportokra költött javak közt. Számomra a profi mozgássérült sport nehezen értelmezhető. A Trail-O-ban mi lehetőséget adunk a mozgássérültek életének színesítésére, amivel ők kis létszám-ban ugyan, de örömmel élnek.

Milyennek látod a sportágunkon belüli kommunikációt?

Az irodát sikerült operatívra tenni, a kommunikáció nagy része rajtuk keresztül folyik. A levlistáról már az elején leiratkoztam, amikor betette a lábát a politika. Természetesen a fontosabb felmerülő témákról mindig megkapom az információt a levlistát követőktől. Nagyon fontosnak tartom, hogy problémák esetén minden oldalt meghallgassunk. A kérdéseket igyekszünk megérteni, és addig gyúrjuk, amíg a legjobb megoldást meg nem találjuk.

Milyen szerepet játszik a politika az MTFSZ életében?

Kerékpáron Podersdorfnál

A politikát igyekeztünk, és igyekszünk elkerülni, ez eddig sikerült. Persze a sporttörvény változásait követnünk kell.

Milyennek látod az IOF-et?

A legnagyobb kihívás a körülöttünk lévő világ változása, a modernizáció, a nemzetközi szövetség ennek kellene leginkább megfeleljen. Az IOF-től távol tartottam magam, mert kicsit múltba forduló, elég átpolitizált, nem transzparens kép alakult ki bennem róla, amivel nehezen tudtam azonosulni. Szerencsére vannak közülünk, akik türelmesebbek, és nemzetközi téren képviselik a magyar tájfutást, vezető pozícióban vannak az IOF-ben, és javítanak rajta a maguk területén. Dr. Zentai László az IOF elnökségben képviseli a szövetséget, Less Áron a klasszikus futó, Tóth Sándor a tájbringás, Bíró Fruzsina pedig a Trail-O szakági bizottság vezetője. Molnár Péter lesz a 2016-os Felnőtt Európa-bajnokság asszisztens ellenőrző bírója. Ezt hatalmas sikernek tartom, és hozzáteszem, mindannyian kiváló emberek, szakemberek.

Szinte mindenféle nagy verseny rendezési jogát megkaptuk az elmúlt időszakban. sikerrel rendez-

tünk szenior, főiskolás VB-t tájfutásban, felnőtt világbajnokságot pedig a klasszikus tájfutó szakágon kívül tájbringában is.

Milyen új stratégiában gondolkodol? Milyen elképzeléseid lennének a tájfutás jövőjét tekintve?

Egy evolúciós, jelentős változásokat kis lépéseken keresztül hozó stratégiát látok szükségesnek. Célul tűztük ki a tájfutás iskolai oktatási programba, és a tájfutó edzőképzés akkreditált ingyenes felsőoktatásba való bekerülését. Mindkettő a tájfutás elismertségét növelné és a versenyzői létszám növelését segíthetné elő. A megszerezhető külső támogatásokat még nagyobb gondossággal osztanám el a létszámnövelés, és az eredmények javítása érdekében. Sajnos a túl nagy, azonnal megkapott, ellenőrizetlenül költendő összegek hajlamossá tesznek a könnyelműsége, valahogy úgy, mint a lottó nyerteseknél. Vannak szerencsére kifejezetten jó példák is a tájfutásban támogatások hatékony felhasználására.

Sajnos a kifelé való kommunikációnk nem fejlődött eléggé, nem sikerült a külvilággal való kapcsolatot megerősíteni. Modernizálnám a marketing tevékenységünket, az internet felé mozdulnánk el. Interaktív elektronikus oktatási anyagokkal, a Routegadget, és hasonló eszközök sokkal szélesebb körű kihasználásával, a rokon sportágak honlapjainak keresztivalkozásaival segíteném a népszerűsítést. Amivel nem vagyok kibékülve, az a bajnokságok nagy száma, és azonos értékelése. Talán egy VB program-szerű bajnoki rendszert kellene megalkotni. Valamilyen súlyozással esetleg helyre lehetne billenteni az egyensúlyt. Ugyanakkor az is érthető, hogy a sok bajnokság több rajtához állást is hoz.

Én nem erőltetném a tájfutás olimpiába való felvételét. Inkább a kaland/ extrém sportok közé sorolnám, és ott is keresném a célközönségünket.

Egy egyelőre eretneknek tűnő ötlet: a lehetőségeket bővíthetnénk még azzal, hogy csak pár fontos versenyen, a legmagasabb kategóriákban tiltanánk a tájoló mellett más eszközök használatát, a többi versenyen pedig mindenki szabadon használhatja bármilyen segédeszközt. A jók előbb-utóbb úgyis rájönnek, hogy nem jelent előnyt, de sokakat vonzana ez az új élmény. Például a GPS engedélyezésével a geocaching híveit bevonzhatnánk.

Miért nem indulsz újra? Ki lesz szerinted az utódod?

Több dolog miatt nem indulok újra. Egyrészt, mert ennyi idő után ideje váltani, friss vért, új gondolatokat hozni az elnökségbe. Nem jó, ha egyfajta vezetés túl sokáig ural egy területet. Másrészt az időhiány. Nem tudom a család, a cég, és a sport mellett ezt is kellő energiával csinálni. Nem tudok elég időt fordítani a kapcsolattartásra, a megjelenésre. Ami miatt jogos kritika érhet, az a nyilvános megjelenések száma, és ezt időhiánnyal magyarázom. Hozzá tartozik, hogy amikor vállaltam az elnöki jelölést, akkor jeleztem, hogy sajnos ez így lesz. Részben időhiány miatt nem vettem részt protokoll eseményeken, csak a VB-en voltam jelen.

A leendő elnöknek aktívabban kell támogatásokat, forrásokat szerez-

Vitorlázás a Garda-tónál

Szemüvegben már nem az igazi

ni, persze nem eladva sportágunk „lelkét”. Én erre sem vállalkoztam annak idején, nem is ezért hívtak. Hanem azért, hogy rend legyen, hatékonyság, és hogy egy irányba húzzunk. Hogy álljon meg a sportág zsugorodása, legyen esély a növekedésre. Ezeket, úgy érzem, teljesítettem, elsősorban a velem dolgozó kiváló embereknek köszönhetően. Pont az elért eredmények miatt a személyem hozzáadott értéke csökken, más személyiség, más erősségek, súlypontok kellene.

Látok magam körül utódnak alkalmas sporttársakat, akikben van elég szakmai tudás, tehetség és talán ambíció is a vezetésre. Nem mondom neveket, és ajánlani sem fogok senkit, de bátorítani fogom azokat, akiket megfelelőnek tartok. Úgy tűnik, több sporttársunk hagyja el majd az elnökséget a ciklus végével, tehát az elnökségben is lesz hely az újaknak. Talán annyit üzennék a pályázóknak, hogy ebből nem hogy nem lehet megélni, de egy forintot sem szabad elfogadni, van jobb helye a sportágban. Más tanácsom nincs, a megfelelő ember úgyis kérdez, ha úgy érzi, de inkább csak csinálja lelkesen.

Milyen terveid vannak az elnökség utáni időkre?

A sportról beszélve, az idén két triatlonversenyen tervezek indulni. A szemüveggel való térképolvasás miatt, sajnos a tájfutásban nem tudom ugyanazt az élményt megélni, mint azelőtt, tehát néha indulok csak. Ha a gyerekeim jönnek, persze jövők én is. A sportágban azért szeretnék bennmaradni, pl. a TIPO versenyein szívesen vállalom feladatokat.

Szeretném a gyerekeimmel is megszerettetni a tájfutást. Néha már el-elindulnak versenyeken, és örömmel járnak Tóth Eszterhez edzésre. Nem szándékom helyettük eldönteni, milyen sportot választanak, azt szeretném, hogy minél többféle sportággal ismerkedjenek meg, és ha végül a tájfutás mellett döntenek, akkor annak belülről kell jönnie. Persze örülnék neki!

Köszönjük a válaszokat!

Bacso Piroska,
piroska.bacso@gea.com
Szlávik Zoltán,
z.szlavik@gmail.com

Képek: Ebinger Mónika, Máthé István, archívum

TAVASZI SPARI 2015

Utána kellett nézmem, mikor voltam utoljára Spari kupán: a 2007-es tavaszin. Hogy azóta miért nem? Egyrészt ez a november/márciusi időszak a legalkalmasabb a térképhelyesbítésre, és általában mindig volt valami projekt, amin lehetett dolgozni, másrészt a korábbi évtizedekben a vértesi terepek olyan szinten lettek már leversenyezve, hogy semmi ingerenciám nem volt huszonnyolcadszorra is kimenni Gántra. Pláne, ha késő ősze már bejött a hűvös idő, kora tavaszra pedig még nem volt hajlandó odébb állni.

Aztán szembejött az ideális kiírás. Tömegrajtos közép-táv? Vadászrajtos farsta? KELL. A HOB előkészületi munkái ugyan kérdésessé tették a részvételt, de az extrém későre húzott nevezési határidő ebben is segített. Az Öreg-Kotlón is rég jártam, ami ráadásul szerintem messze a Vértés legizgalmasabb terepe.

Az, hogy a tömegrajtos formával mennyi nevezőt nyert a rendezőség, nem tudni, mert vannak bőven, akik kevésbé szimpatizálnak ezzel. Mindenesetre míg én pont azért neveztem 21A-ba (ahol amúgy semmi keresnivalóm sincs), mert ott tömegrajt volt, addig például Dénes Zoli pont azért nevezett 21B-be (ahol amúgy semmi keresnivalója sincs), mert ott nem volt tömegrajt. De legalább mindenki megtalálhatta magának a legtesthezállobb versenyformát. Pályakombinációk ügyében a Sparis ifjak rendszeren belecaptak a lecsóba, a tömegrajtos pályákba minden lehetséges kombinációs formát belecsúfoltak: voltak itt választható pontok, farstás szakaszok és még egy pontbegyűjtős rész is. Merész ötlet, de ha a kivitelezésbe nem csúszik hiba, akkor ebből csak jó dolog sült ki.

A tömegrajtjához itt a HOB-bal

ellentétben méretes pusztaság állt rendelkezésre, így egyszerűen szabadíthatták rá a 200 embert a rajtbójára. Aki undorodik a tömegrajtos versenyen való vonatozástól, annak tudok ajánlani egy egyszerű módszert: hibázz az egyes pontra! Félcercnyi bénázás, és már senki sem volt a környékemen. Senki. Még a többi kategóriából sem.

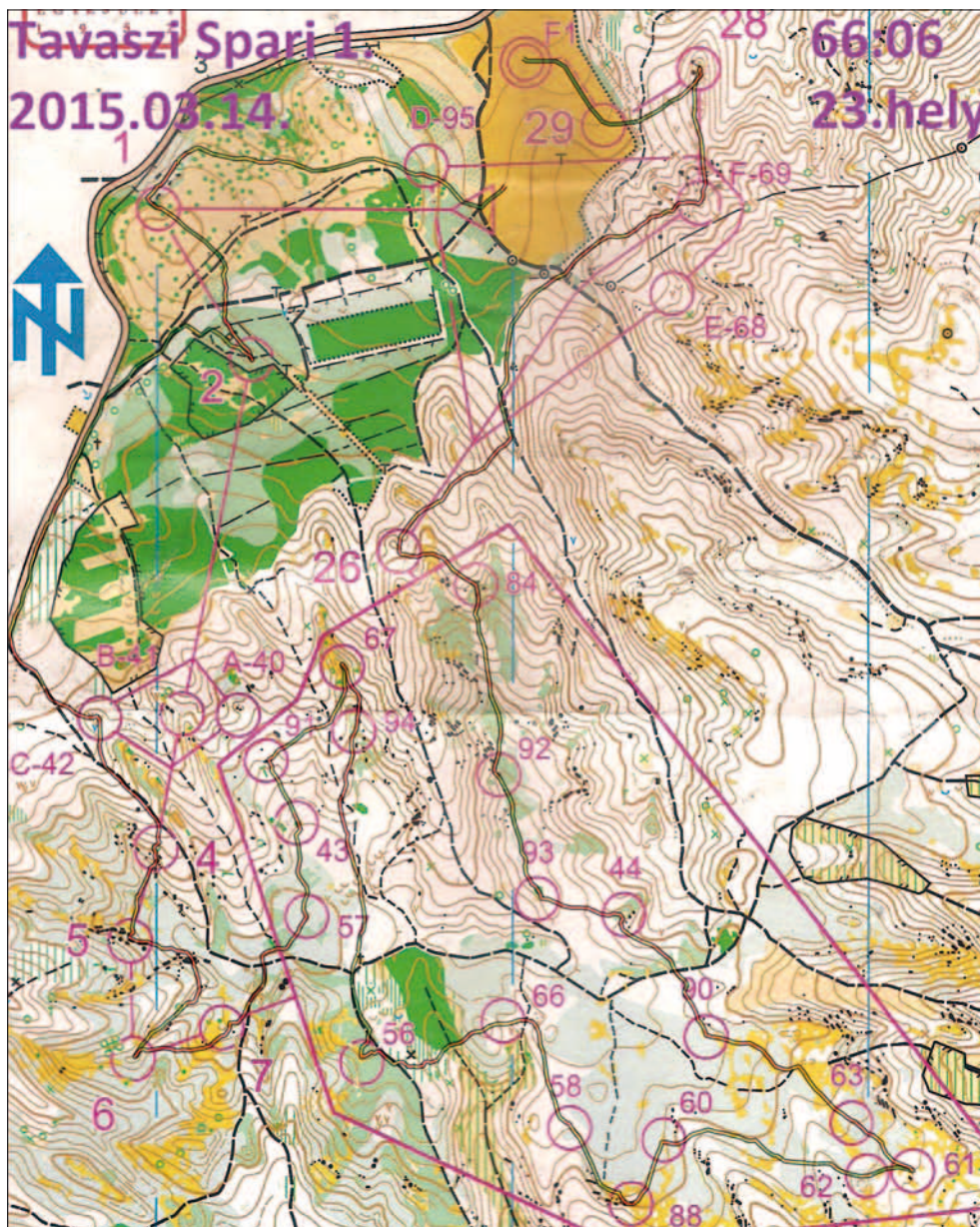
A pontbegyűjtős szakasz megér egy külön elemzést is: Az alsó rész nem volt túlbonyolítva: szedd össze sorban egyik szélén a pontokat a végéig, majd a másik szélén gyere egyenesen vissza. No, de a pontbegyűjtő másik fele, az megizzasztott rendszeren. Addig oké, hogy a 84-essel kell befejezni, de ott van mellette egy méretes völgy, amit oda-vissza meg kéne mászni. Lehet, a 67-től inkább vissza kéne jönni az alsókhöz, de az meg egyértelműen hosszabbnak tűnik. Egyáltalán melyik ponttal kezdjük? Adná magát az 56-os, de oda megéri balról körbemenni úton. De akkor már ott a gödör, azért is be lehetne ugrani. De onnan már miért ne szednénk össze a 43-91-et? Még a 7-es ponttól kifele futva is legalább 3 verzió motoszkált a fejemben, végül a szinteket minimalizáló változat mellett

döntöttem. Tesóm szintén a gödörre kezdett, de onnan egyből a lenti kört szedte össze. Az úgy 200 m-rel rövidebb volt, 20 m-rel több szinttel, míg időben csak 10 mp volt a különbség. A részidők alapján 3 embert is kielőztem ezen a szakaszon, szóval mondhatjuk, hogy én is egy jó megoldást találtam.

Az utolsó választható pont még ami számomra nagy rejtély. Egészen pontosan a rajt melletti 95-ös. Hogy bárkinek is eszébe jutott arra kerülni csak azért, mert arra egyszerűbb. És hogy ezzel nemhogy buktak a dolgozók, de hasonló vagy akár jobb időket is jöttek, mint akik a piros dózer mentén a 69-esre ugrottak fel. Vissza is előztek páran, végül úgy futottunk be ötven egy percen belül, hogy egy pillanatilag sem futottam nagy tömegben. A kombinációk elég jól szétdobták a mezőnyt.

A második napra a vadászrajt tartogatott némi izgalmakat, amit ugye szintén farsta pályákkal dobtak fel. A pályák közt nagyon apró eltérések voltak, de előfordultak vitatható korrektségű osztások is: messziről ordító tisztás VS. gödör alja. Az egyetlen hosszú átmenetből én hiányoltam az útvonalválasztást, vért izzadva sem találtam egyetlen alternatívát sem a triviális fenti útfutás helyett. Ezekről eltekintve azonban teljesen rendben volt a pálya: kelően változatos és figyelős lett. Tetszett, volt benne bőven mindenféle kihívás.

Maga ez a kétnapos kombinációs versenyforma nekem nagyon bejött, és ha bajnokság nem is lesz belőle – bár a mostani 10 OB mellett már akár egy ilyen is elérne – remélem találkozunk még hasonlóval egy-két versenyen. A sparisok egy remekül kitalált versenyt tettek le elénk,

A Tavaszi Spartacus Kupa első napi térképe és F21A pályája a cikk szerzőjének útvonalával

remek terepen, remek pályákkal, különösebb hiba nélkül lebonyolítva. A Spartacus kupa

most ezzel visszakerült a versenynaptáramba az erősen ajánlott versenyek közé.

Forrai Miklós
fmjasi@live.com

MTFSZ SPORTÁGFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2015-BEN

Utánpótlás edzők támogatása

A tavaly bevált lebonyolítás szerint közös beadással, egyszerűsített adminisztrációval írjuk ki ismét az edzőpályázatokat, két elkülönülő értékelési szempontrendszerrel („létszám alapú” és „eredményességi”), 6 millió illetve 1,5 millió forintos támogatási keretösszeggel. A létszám alapú értékelés fő mérőszáma továbbra is a minimális rajthozállási feltételeket teljesített tanítványok száma, árnyalva a minősítésszerzés és a több éven keresztül megtartás pontértékeivel. Az eredményességi értékelés alapja elsősorban a tanítványok által a bajnoki pontversenyben elért pontszám, valamint az Ifi EB-n és Junior VB-n elért kiemelkedő eredmények, az arányokra az élversenyző nevében érintett edzők javaslatát vettük figyelembe. A pályázati felhívás és adatlapok az mtfisz.hu Adatbankjából letölthetők.

Utánpótlás nyári edzőtáborok

Az előző évekhez hasonló módon az MTF SZ támogatja az utánpótlás korúak szervezett nyári edzőtáborait, ahol a sportággal naponta – esetleg többször is – foglalkozhatnak szakemberek irányításával, ugyanakkor szórakozásra, közösségépítésre, kulturális programokra is lehetőség van. Az edzőtáborokban minden edzés négyféle nehézségi fokozatú (A, B, C, D) feladattal várja a résztvevőket, így a kezdőtől az aranyjelvényesig mindenkinek megfelel. A táboroknak 2015. június 16. és augusztus 30. között kell megvalósulniuk, igazodva a tanév rendjéhez. A pályázati felhívás szintén az mtfisz.hu-ról letölthető.

Edzőképzés támogatása

Minden utánpótlást nevelő vagy nevelni szándékozó klub pályázhat támogatásra legfeljebb 2 fő részére edzői képesítés megszerzésére, ha megfelel az alábbi feltételeknek:

- a klub elkötelezi magát, hogy a képzésen részt vevő edző legalább 2 éven keresztül folytatja az (új vagy már meglévő) utánpótlás csoport vezetését, melynek létszáma legalább 10 fős (a 8-20 éves korosztályban)
- a támogatás mértéke a számlával igazolt képzési díj 50%-a
- ha a klub nem teljesíti a vállalt feltételeket, a támogatást vissza kell fizetnie
- a támogatás feltételeinek rögzítésére a klub és az MTF SZ között szerződés jön létre.

TALLÓZÁS A JEGYZŐKÖNYVEKBŐL

• Elfogadta az elnökség az MTF SZ 2016-2020 közötti Sportágfejlesztési Terv megalkotásának ütemtervét. A folyamatot egy négytagú munkacsoport (Juhász Miklós, Kovács Balázs, Bugár József, Less Áron) koordinálja. A terv szerint több fordulóban vannak be a tájfutó társadalom legszélesebb részét (tagszervezeti javaslatok bekérése, fórum a KOB estjén, workshop az OCSB estjén), és végül a 2016. évi rendes közgyűlés fogadná el az új Sportágfejlesztési Tervet.

• Mihácz Zoltán terjesztette elő a **nemzetközi minősítés** adományozására szóló javaslatát. 2014. évi eredményei alapján **Gyurkó Fanni** és **Lenkei Zolt** kapta meg a címet.

Bizottságok terve:

• Az **Informatikai és Technikai Bizottság** munkaterve alapján a szokásos feladataik (a szövetség IT rendszereinek és SI csomagjának üzemeltetése) mellett a bizottsági tagok kapacitásának függvényében az alábbi fejlesztéseket tervezik: a honlap angol nyelvű részének tartalombővítése, a honlap korábbi híreinek visszaállítása, versenynaptár admin és megjelenítő megújítása, korábbi hazai világversenyek honlapjának elérhetővé tétele, továbbképzések szervezése a tagszervezetek számára az új rendszerek használatáról.

• Jenővári Gabriella az új **Szenior Bizottság** vezetőjeként ismertette a bizottság tagjait: Hegedűs Zoltán, Tóth Zolt, Szepesi Imre és Argay Gyula. Munkatervük a szokásos elemekből áll: szenior összetett bajnokság és bajnoki pontverseny kiírása és értékelése, Szlovák-Magyar Szenior Találkozó megszervezése. Szeretnék a szeniorok véleményét képviselni a szabályzatok módosításakor és egy modernebb külsejű szenior honlap kialakítását a közeljövőben.

• Domoniyk Gábor ismertette a **Térképbizottság** munkatervét. Az éves rendes feladataik (térképellenzőrs, Év térképe díj odaítélése, kérelmek elbírálása) mellett céljaik erre az évre: térkép digitális nyomtatási útmutató készítése, Kiváló Magyar Térkép minősítés bevezetése, lézerszkennelt alapanyagok használata lehetőségeinek vizsgálata, online K-szám rendszer, jelkulcsot bemutató szóróanyag, térképhelyesbítői összejevel, lejtőszögmérő távmérő beszerzése. Az elnökség megszavazta Kovács Róbertet a bizottság új tagjának és elfogadta a bizottság azon javaslatát, hogy a jövőben külön kategóriában kapják meg az Év térképe díjat a hagyományos erdei térképek és a sprint térképek.

• Hegedűs Ábel, mint a **Térképtár és Sportágtörténeti Bizottság** vezetője elsőként kérte az elnökséget, hogy a bizottság neve Sportágtörténeti Bizottságra változzon. A digitális nyomtatás elterjedésével a térképek gyűjtése egyre kisebb szeptet jelent a tevékenységükből, viszont a sportágtörténet egyre nagyobb. Ennek keretében három kötetes könyvsorozat kiadását tervezik, aminek első kötete Ripszám Henrik és a magyar tájfutás kezdetei (1925-1948) címmel pár hónap múlva megjelenik. Idén is szeretnének egy konferenciát szervezni, a témája még a jövő kérdése.

A Magyar Diáksport Szövetséggel folytatott levelezés alapján az idei **Országos Diákolimpián** a váltó nem lehet hivatalos versenyszám, mivel a versenyzők nem az iskolájukat, hanem a megyéjüket képviselik. Emiatt az év folyamán a bajnoki szabályzatot is módosítani kell.

(mtfisz.hu)

ALAPOZÁS UTÁN, AVAGY HELYZETKÉP AZ ÉLVERSENYZŐINKRŐL

A Tájoló 4 kérdést tett fel a felnőtt élversenyzőknek nemrégiben, hogy friss hírekkel tudjunk szolgálni a sokszor külföldön élő legjobbainkról. Ezúton is köszönjük a válaszokat az érintett versenyzőknek!

Hogy sikerült az alapozás?

Szerencsi Ildikó: Elsősorban nagyon örülök, hogy sikerült végigcsinálnom az egészét komoly sérülés nélkül, úgyhogy az alap megvan az évre. Másrészt viszont nagyon hullámszik a formám, amit elég nehezen viselek. Ugyanígy teljes erőbedobással futottam egész télen, mint 2 éve, de közel nem tudok olyan edzéseket csinálni, mint akkor, és ez most egy új szituáció. Addig évről évre azt éreztem, hogy előre léptem, most nem így van. Nagy gond azért nincs, lelkes vagyok és nagyon szeretek futni továbbra is, csak ez most egy küzdelmesebb időszak. Viszont most összeállt egy nagyon jó kis csapat az edzéseken, többek között Weiler Virággal, szerintem nagyon jól támogatjuk egymást, tavasszal már egy mezei OB ezüstöt is begyűjtöttünk együtt.

Gyurkó Fanni: Kifejezetten jól sikerült az alapozás. Átlagban 150-160 km-es heteket futottam. Igaz, hogy februárban volt egy kisebb sérülésem, amikor nem tudtam annyit futni, mint szerettem volna, de futás helyett biciklizem (spinning) és úsztam. Szerencsére itt Skóciában nem nagyon volt hó, így egész télen tudtam tájfutni. Általában minden héten csináltam egy éjszakai és egy sprintedzést.

Kelemen Bernadett: Sajnos nem a tervek szerint. Januárban kiköltöztem Stockholmba, és már épp kezdtek jól menni az edzések, mikor majdnem két hónap erejéig megbetegedtem. Április elején tudtam elkezdni újra futni. Sajnos az idő már kevés, hogy készen álljak egy skóciai edzőtáborra és a válogatókra. Örülök, hogy megint tudok futni, és fokozatosan nyerem vissza az erőmet.

Kerényi Máté: Nem ez lett életem legerősebb alapozása, az biztos. Február közepén felköltöztem Kirunába 3 hónapra, hogy az MSC szakdolgozatom részeként a svéd úrfizikai intézetnél részt vegyek egy projektben. Mivel Kiruna 200 km-rel az északi sarkkörön túl van, és csak május végére fog elolvadni a hó, ezért a körülmények közel sem ideálisak. Fedett pályás futócsarnok híján futni csak ritkán szoktam, de azért minimum egy edzést beiktatok naponta. Ez lehet erősítés, úszás, snowboardozás, tornatermi edzés, hegymászás, de leginkább sífutást jelent.

Liszka Krisztián: Tavaly szeptemberben tapasztaltam szokatlan fáradékonytárgyat, és gyengeséget. Ezzel (sajnos csak 4 hét után) orvoshoz fordultam, és az ősz folyamán pajzsmirigy alulműködést diagnosztizáltak. Az állapotom folyamatosan romlott, először csak az edzést, majd a versenyzést is abba kellett hagynom. Idővel már az egyetemi tanulmányaimra is kihatott, és a mindennapi élet is komoly kihívássá vált. Csak nagyon lassan javult a tél folyamán, így gyanakodtunk még más betegségekre is, és egy vértesztem részben pozitív volt Borelia fertőzésre. Ezt követték újabb konzultációk, és antibiotikum kúra.

Közben teljesen legyengültem, így kisebb betegségektől (vírus, torokgyulladás) is több napra lázas lettem. Ezt lelkiileg is nehezen bírtam, habár nagyon igyekeztem pozitívan állni a dologhoz. Most, áprilisban próbáltam először sétálgatni, már volt végre erőm. Ez még nagyon lefáraszt, de ez természetes, hiszen nem csak a heti 5-7 edzést hagytam abba egyik napról a másikra, de a betegség is megterhelő volt. Az „alapozásom” akkor is jobban sikerült volna, ha csak simán nem futok egy métert sem...

Nagyon bizakodó vagyok, a legutóbbi leleteim alapján, az endokrinológusom és a sportorvos szerint is elkezdhetek mozogni. A futással kapcsolatos terveimet most kezdem kidolgozni, összhangban azzal, ahogy nő a terhelhetőségem. (Az elmúlt hónapokban egyáltalán nem mozogtam :/). Úgy tervezem, hogy májusban elkezdek futni és ősszel már képes leszek megkezdni egy komoly alapozást/felkészülést a 2016-os miskolci Főiskolás VB-re. Addig séta, és (rövid) kocogás. De nagyon óvatosnak kell majd lennem, ahogy arra többen figyelmeztettek.

Ezúton is szeretném megköszönni mindenkinek a támogatást és segítséget!

A KSI SE második helyezett felnőtt női csapata a mezei futó OB-n: Mezei Zita, Weiler Virág és Szerencsi Ildikó Kárai Kázmér edzővel

Szerencsi Ildikó pályája és útvonal a Lipica Open 5. napján

Bakó Áron: Szerintem egészen jól, bár nem volt sok a kilométer, viszont sokat gyorsultam az átlagtempóban, azaz sokkal több volt a minőségi kilométer. Ami a változást okozta, hogy december közepe óta a BEAC atlétával edzek, mivel Krisztiánnal nem tudtam a betegsége miatt együtt edzeni és egyedül már nem tudtam volna megfelelően hajtani. Így télen is volt sok résztávós edzés fedett pályán, és végre nem nekem kellett a tempót menni, ugyanis elég nagy csapat van, 5-6 fő is összejön egy komolyabb résztávozásra, és végig is csinálják. Az idei évben a célom a gyorsaság megszerzése, amit jövőre akarok terepre átvinni.

Voltál-e valamilyen komolyabb edzőtáborban, külföldi felkészülési programon a télen?

SzL: Most már évek óta nagyon bevált, hogy március elején elmegyek tájfutni egy hetet, ez jelenti a fényt a szürke február túlélésében. Az olaszországi sprint edzőtábor helyett idén az 5 naposra nőtt Lipica Openre esett a választás, ami nagyon jó döntésnek bizonyult, jó terepeken, jó mezőnyben, igazi tavaszi időben versenyeztünk végig.

GyF: Január végén részt vettem a Bergen Sprint Camp-en, erről már korábban beszámoltam a Tájéolóban. Mivel a VB Skóciában lesz, és mivel egész télen tudtam terepen edzeni, ezért nem éreztem

szükségét annak, hogy részt vegyek bármilyen más, akár mediterrán edzőtáborban. Őszintén szólva örültem annak, hogy végre itthon lehetek huzamosabb ideig, így sokkal jobban össze tudtam hangolni az edzéseket és egyéb teendőket, mint pl. az egyetemi beadandók.

KB: Nem, de a decembert Svájcban töltöttem munka végett 1300 méter magasságban egy nagyon szép helyen Scuolban, ahol a következő évi Junior VB-t rendezik. Mivel nem sok hó esett, ezért nagyon jól tudtam a gyönyörű patakvölgyekben futni.

BÁ: Voltam kétszer a Bükkben, a hazai WUOC miatt is. Ezek eléggé kemények voltak, az esővízben melett 3 nap alatt több

mint 100 km és több, mint 3000 m szint. Sajnos komoly technikai edzőtáborban (ha a Lipica Open-t nem vesszük annak) nem vettem még idén részt.

Milyen világversenyekre, és azo(ko)n belül milyen számokra készülj idén?

SzI: A 10mila és a Jukola a finn klubbomnak köszönhetően idén is az előszezon fő eseményei lesznek. A skóciai VB-re az eddig hallottak alapján nagyon nehéz lesz megfelelően felkészülni. A 2 váltót és a sprintet szeretném futni és esetleg a középtávot, ezt még meglátjuk a májusi edzőtábor után.

GyF: A prioritás természetesen a Világ bajnokság, mint minden évben, de szeretnék futni a svéd-norvég Világkupákön is felkészülésként. Az egyéni számok közül elsősorban a sprintre és a hosszútávra készülök, de csak a válogatók után fog kiderülni pontosan, hogy mely számokban indulok. A sprint terep (és a sprintváltó) a VB napjáig látogatható, így a válogatott edzőtábor alkalmával minden

magyar VB aspiráns sétálhat és körülnézhet Nairben és Forbesben. Addig is érdemes lehet már most elkezdni nézegetni a terepeket google streetview-n és akár elkezdni rajzolni a térképet! A hosszútáv terepe elég speciális, igaz, hogy az előző skóciai VB hosszútávot is ugyanitt rendezték (Glen Affric), de azóta változott a térkép és új területeket is hozzájavitának. Annyi biztos, hogy nagyon nehéz verseny lesz, fizikális és technikai kihívás is egyben!

KB: A felnőtt világ bajnokságon szerettem volna részt venni, azon belül a sprinten és a váltóban futni. Mivel a betegség közbeszólt, ezért úgy döntöttem érdekesebb figyelmemet a következő évi VB-re fordítani, ami itt Svédországban lesz. Illetve szeretnék részt venni, ha minden jól megy, a svájci Világ Kupa futamon ősszel Arosban.

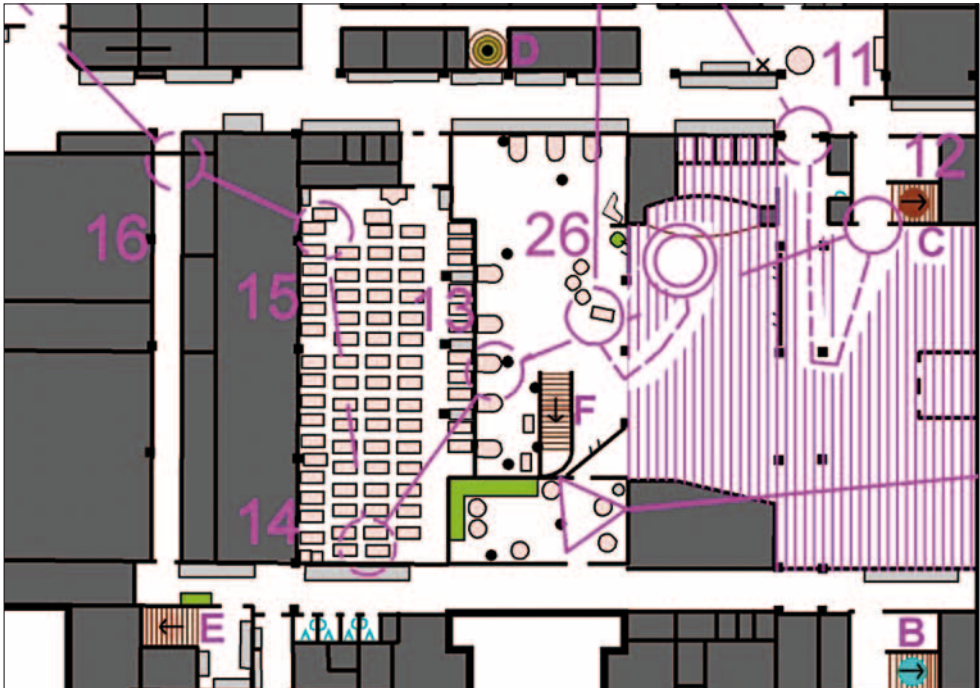
BA: Számomra ez az év csak felkészülés a jövő évi főiskolás VB-re Miskolcon és a cseh EB-re, így idén minden „csak” felkészülés ezekre a versenyekre. De természetesen

2015-ben a fő célom a skót VB, amire nagyon ki akarok jutni, azért is, mert még nem voltam felnőtt vb-n, így nekem ez is plusz motivációt jelent. Ott leginkább a klasszikus távot szeretném futni, ugyanis hosszabb távon, ezen a számon képzelem el a jövőmet, így minél több tapasztalatot szeretnék szerezni rajta. A másik cél az erdei váltóba kerülés, lehetőleg első futóként és ott végigmenni az élbollyal.

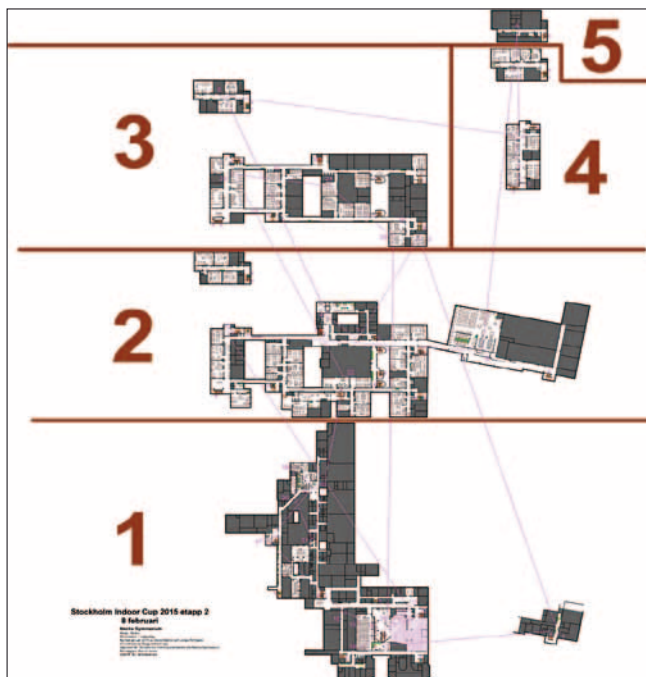
KM: Hogy egy ilyen alternatív felkészülés mire lesz elég tájfutásban, az majd nyár elején kiderül. Ennek tükrében egyelőre nincsenek konkrét tájfutással kapcsolatos céljaim az idényre; az első megmérte-tések után tudom majd felmérni, hogy van-e értelme egyáltalán VB-ről beszélni, fel tudom-e magam szívni 2-3 hónap alatt.

Elégedett vagy a HOB-on elért eredménnyel?

SzI: Az eredménnyel igen, saját magammal már kevésbé. Sokat hibáztam az

A stockholmi indoor verseny pályájának Rajt-Cél környéke

Az indoor verseny teljes térképe és pályája

elején, egyáltalán nem voltam összhangban a térképpel, úgyhogy ilyen eszembe se jutott, hogy ezek után sincs előttem senki. De végül is ennek is volt pozitív oldala, a 3. pillangóra sikerült összeszednem magam. Nagyon nehéz volt verseny közben valahogy helyretenni magamban a dolgokat, de addig annyira nem tudtam kontrollálni a tájékozódást, hogy tudtam, ezt így nem lehet végigcsinálni. Szerencsére fizikailag nem volt problémám a végén sem, úgyhogy maradt erőm a tájékozódással foglalkozni. Tömegrájt ide vagy oda, én nagy harcot vívtam saját magammal. A verseny után mindkét nap kimentem a terepre, megnéztem újra a kritikus részeket, úgyhogy most már remélem, rend van a fejemben.

BÁ: Nem. Az aznapi formámban ennyi volt benne, de azért ennél jóval többet várok magamtól fizikailag ebben az évben, és technikailag sem ártana egy kis javulás.

KB: Nem indultam a HOB-on, viszont Stockholmban voltam egy komoly indoor tájfutó versenyen, aminek a térképe az újságban is látható. Játéknak nagyon klassz volt.

TRAILO BAJNOKSÁGOK AZ ORSZÁGOS DIÁKOLIMPIÁVAL KÖZÖS HELYSZÍNE

Május 16-17-én a tájfutó Diákolimpiával párhuzamosan kerül megrendezésre mindhárom TrailO országos bajnokság. A helyszín a mozgássérült emberek számára amúgy is nyitott Zánka Új Nemzedék Központ, akadálymentes erdei és aszfaltozott utakkal. A frissen helyesbített, sprint (tehát TrailO-kompatibilis) térképet a ZTC biztosítja (Zánka, 1:4000).

A rajtolsi lehetőségeket igazítjuk a tájfutó eseményekhez, így a Diákolimpia és a Zala Kupa résztvevői kipróbálhatják magukat egy-egy (vagy az összes) trailO számban is.

Szombat délelőtt a Tempo0 Bajnokságon gyors térképolvasásra és döntésekre van szükség, 6-8 állomáson egyenként 2,5

perc áll a versenyző rendelkezésére, de a leendő bajnok 5-8 másodpercnél nem tölthet többet egy feladattal. Délután nálunk is a Váltó számra kerül sor, a tavaly Miskolcon kipróbált szisztéma szerint. Vegyes (több klubot képviselő) váltók indulása is engedélyezett. (A TrailO egyik számában sincs férfi-női megkülönböztetés, a váltóban open és paralympiai kategória sincs külön.) Vasárnap, valószínűleg erdei terepen a Pre0 Bajnokságon egy klasszikus trailO pályán dőlnek el a címek.

Kíváncsian várjuk, milyen lesz a fogadtatása az új, tömbösített rendezési formának; további részletek hamarosan a TrailO szakág honlapján (trailo.hu).

LIPICA OPEN – A SOK FUTÁS MELLÉ TRAILO IS JÁRT

Március elején Lipicán járva teszteltük a két futamos TrailO versenyt is. A futó számokhoz hasonló, töbrös, köfalakkal tarkított, gyenge vegetációjú terepen először a hagyományos formát, majd másnap egy hét állomásos Tempo0-t futhattunk. A klasszikus számban 17,18, 21. helyen végeztünk hasonló hibaszámmal (Mihácz, Biró, Holper), a Tempo0-ban Mihók megszerezte a harmadik helyet (409 mp.).

MIBŐL LESZ A CSEREBOGÁR? 40 ÉVE VOLT AZ ELSŐ SÍTÁJFUTÓ VB.

Hogyan gondolták akkor és mi lett mára a sítájfutásból?

Az első sítájfutó verseny 1899-ben Norvégiában zajlott le és több mint hét évtizednek kellett eltelnie, hogy a sportág első hivatalos világ bajnokságát megrendezzék. Ez éppen 40 éve, 1975. II. 26-28. között zajlott Finnország Hyvinkää nevű városában, Helsinki és Lahti között fél úton. Érdekesség, hogy már akkor volt elő VB, még hozzá egy évvel korábban ugyanakkor, ugyanott.

Ami változott és természetesen ebből lesz több:

- a térkép méretaránya 1:40000-es volt minden számban. A legnagyobb változás talán ebből adódik, a mai versenyek térképe és területe az akkori terepek tizede. (1:5000-1:15000 között) A nyomhálózatot sűrítették meg és viszonylag kis területen zajlanak a mai világversenyek. A két mellékelt térképrészlet az első VB-ről és egy újkori VB-ről jól szemlélteti a különbséget.
- a másik legszembevetőbb talán a pontok száma a klasszikus távon: F21-ben 21,5km/4 pont, N21-ben 13km/2pont!
- Csak két versenyszám volt: klasszikus táv (mai hosszútáv) és váltó. Szemben a jelenlegivel: hosszútáv, középtáv, sprint, váltó, sprint-váltó.
- Hatalmas különbség a váltó lebonyolítása és távja is: férfiaknál 4 fős, nőknél 3 fős,

viszont nem egy helyen volt a váltás, hanem minden váltás más-más helyen a terep különböző részein. A rajt a városon kívül a reptérnél (külön női, külön férfi, külön helyen), a cél a város központjában, viszont a váltás messze egymástól három külön-

böző helyen. A térkép egy 52x72 cm-es 1:40000-es „lepedő” volt és a leghosszabb átmenetek elérték a közel 10km-t, de az 5km-es átmenetek átlagosnak számítottak. A pályák a férfiaknál 18km/ fő, nőknél 11km/ fő körül voltak légvonalban. Ennek hatása viszont meg is látszott az időkben, hiszen a győztes csapat a férfiaknál közel 6 órát ment, míg a dobogó harmadik fokához 7 és negyed óra kellett. Ez a skandináv

februári telet és rövid nappalokat ismerve érdekes lehetett. A hölgyeknél alig több mint 3 és fél óra kellett a győzteseknek.

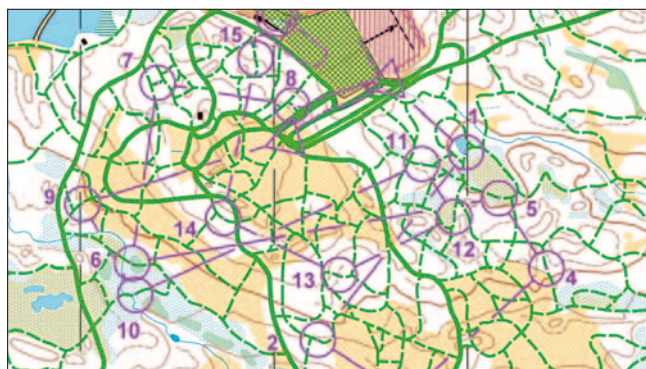
• Nyomhálózat: akkor még eleve csak klasszikus stílusban folytak a versenyek, a korszolázó stílus kb. 10 évvel később honosodott meg. Így viszonylag kevés plusz nyomot fektettek és inkább a már meglévő utakon folyt a verseny. Manapság pedig többnyire erdőben, motoros szánnal készített új nyomhálózatokon versenyzünk.

Ami nem vagy alig változott:

- a klasszikus táv (mai hosszútáv) távja és győztes ideje: F21-ben 21,5km/ 109 perc, N21-ben 13km/ 83 perc.
- színes térkép előre benyomott pályával
- fektetett nyomok zöld vonallal jelölve
- Skandináv hegemonia: az első VB-n, ha néhol szoros csatában is, de mindent a házigazda finnek nyertek és egyéniben az első hatban kizárólag csak skandináv országok végeztek. Váltóban a nőknél Nagy-Britannia mint nem skandináv ország harmadik helye sokáig brit csúcs maradt.

Mi magyarok 1982-ben indultunk első ízben VB-n és egy-két kivétellel minden VB-n képviseljük magunkat. A legjobb egyéni eredményünk Szöllősi István 13.helye még 1988-ból (Finnország), míg az egyetlen topp hatos helyezésünk a hölgyek nevéhez fűződik 1986-ból (Bulgária) a váltóban lettek hatodikak: Kalo Mariann, Gaál Borbála, Özse Ágnes.

Kiácz Bence

SÍTÁJFUTÓ VB - 2015

Budor, Hamar, Norvégia

A felnőtt VB-t együtt rendezték a junior VB-vel és az ifi EB-vel, február 10-15. között. Voltak japánok, amerikaiak és persze európaiak. A felnőtt VB-nek kemény programja volt: kedden sprintváltó, szerdán sprint, csütörtökön hosszú táv, szombaton középtáv tömegrajttal, vasárnap váltó. A sprintváltó és a sprint lent volt a cél magasságában, az autótú túloldalán, rettenetesen sűrű nyomhálózaton, helyenként sűrűbb erdőben. Az alacsony fekvés miatt a fákról leolvadt a hó, így a nyomok hepehupások és jegesek voltak. A hosszú távú fent indult a hegyen, ahol szép porhó volt, az erdőhatár fölött viszont eléggé fújt a szél. A cél lent volt a megszokott helyen. A középtáv és váltó lent kerengett a cél közelében, de az autótútnak ezen az oldalán, szép, ritkás mocsarakon. Összesen több mint 90 km scooter-nyomot vertek le a rendezők.

A hosszú távú verseny volt a legváltozatosabb, több útvonal-választási lehetőséggel. (A pálya első felét lásd a túloldalón!) Busszal vittek a rajtba, ami fent volt 600 m-en, a cél 500-on volt. A pályán felmentünk a hegy tetejére, 750 m-re, ahol már nem nőtték fák. Az első 2 átmeneten közepes sűrűségű nyomhálózat volt, de oda kellett figyelni. Utána következett egy 3 km-es átmenet, több útvonal-lehetőséggel: lehetett jobbra kerülni egy nagy vargabetűt leírva, főleg széles korcsolyanyomon, volt aki az egyenes utat választotta, a hegytetőn keresztül és utána meredeken le holmi scooter nyomokon, és volt aki jobbra került, de utána felbotozott egy keskeny scooter nyomon. Két rövidebb átmenet követke-

zett meredeken lefelé, majd egy 2 km-es átmenet visszafelé, fel a hegy tetejére. Ott volt a térképcserre, azaz a térképfordítás. Ugyanis sítájfutásban elég gyakran a térkép mindkét oldalára nyomtatják a pályát. A pálya második felén azért már sok volt az ereszkedés, ami jól esett. A 14 km-es pályát a svéd Josefine Engström nyerte 72 perccel, én 21. lettem 87 perccel. Az utolsó 6 km azért volt egyre fárasztóbb, mert a nyomhálózat egyre sűrűbb lett. S lefelé menet könnyű jó iramban tévedésből elsiklani a kiszemelt nyom mellett. A térkép 1:15000-es volt - az utolsó 6 pontra menet már nem tudtam (vagy nem mertem) menet közben olvasni a térképet. Ez végül is jó befektetés volt, nem hibáztam, így meg voltam elégedve ezzel a versenynappal.

Végül a magyar eredményekről: Csúcs Klaus és én a sprintváltóban 11. lettünk. A sprinten Klaus 29., Szép Zoltán 52., Momo 54. és én 31. voltam. A hosszú távú Klaus 27., Zozo 38., Momo 49. és én 21. lettem. A középtávon Klaus 30., Zozo 51., én 24. lettem. A váltón Klaus, Zozo és Sebestyén István 9. lett, nekem nem volt váltóm. Momo csak a sprinten és hosszú távú indult.

A honlap, minden információval és eredményekkel: <http://www.orientering.no/ski-o-vm2015/> Az összes pálya is megtekinthető: <http://www.orientering.no/ski-o-vm2015/Sider/Loyper.aspx>

Érdekességek:

- A hosszú távú verseny drámája: a nyertes Tove Alexandersson csak rövid ideig volt nyertesnek kikiáltva. Ugyanis a legjobbak GPS-szel mentek, és akik követték a GPS-nyomokat rögtön látták, hogy Tove átment egy tiltott terü-

leten (egy hétvégi házacskaiból álló terület környékén). Így lett elsőből utolsó ezen a számon... De attól függetlenül az előtte való sprintversenyt megnyerte.

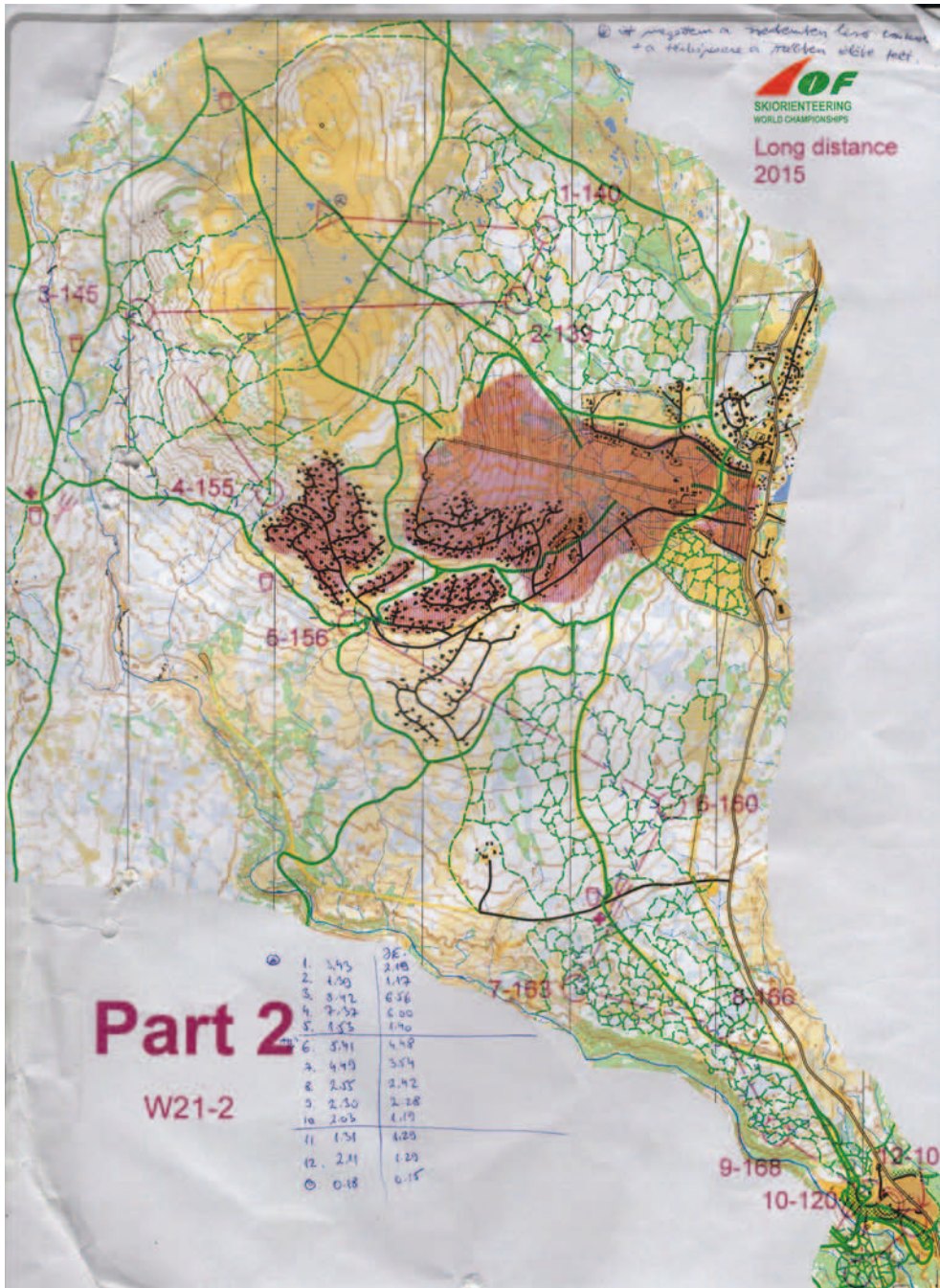
És úgy a tájfutó, mint a sítájfutó világranglista élén áll.

- Momo, azaz Molnár Róbert, aki az egyedüli magyar résztvevő volt, a hosszú távú eltorzította a léceket. Sajnos elég messze a céltól, fent a hegyen. De feladásról szó sem volt, valahogy lejött törött léccel a parkolóba, elővette a klasszikus léceket, azzal visszament fel a hegyre, s teljesítette a pályát. Így 35 km-t ment aznap... de 49. lett.

- Klaus, Zozo és én a sprintverseny után tárgyaljuk a pályákat, amikor hirtelen valaki megszólal magyarul a hátunk mögött. Rövidesen kiderül, hogy egy finn tájfutóról van szó, aki a 70-es és 80-as években volt Magyarországon, és lexikonból tanult egy keveset magyarul, és ráadásul ő Staffan Tunis (aki különben a rövidtávú aranyat, a hosszú távú bronzot, a sprintváltó ezüstöt nyert) nagybátyja. A rákövetkező napokon többször is beszélgettem vele, akkor már főleg svédül, mert ők svéd anyanyelvű finnek.

- A terepbemutató napján találkoztam az egyik főrendezővel, és megkérdeztem, hogy miért rendezték ilyen korán a VB-t, amikor Norvégia nagy részén csak január közepén hullott rendes hó? Nem is beszélve Európá egyéb tájairól. A válasz az volt, hogy a február közepén lévő téli vakáció/sportvakációtól kezdve megszoktak jelenni scooter nyomok az erdőkben, azaz „valakik” (gondolom helyi lakosok és a hétvégi házacska tulajdonosai) törvényszerűen scootereznek az erdőben. Szóval a rendezők nem akarták, hogy esetleg ilyen „fals” nyomok tegyék tönkre a VB nyomhálózatát.

Fey Zsuzsa

HÍREK A NÓGRÁDI HUNGÁRIA KUPÁRÓL

- A nevezők száma már átlépte a 100-at. Külföldről is érdeklődnek, érkezett már nevezés Ausztriából, Izraelből, Luxemburgból, Olaszországból, Svédországból.
- A szállások még jobban fogynak, a szállásrendelések már 200 fő felett tartanak. Legkapósabb a Versenyközpont kőházas szállása volt, mert az már el is fogyott, de faházban is már csak néhány hely van. Saját sátorban, tornateremben és a kollégiumban van még hely jócskán, és a VK közelében lévő

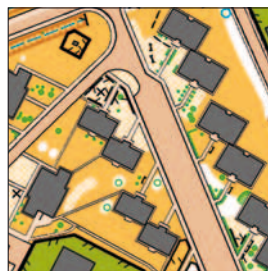
Halász Fogadóban is akad még néhány üres szoba. Ezzel együtt azt javasoljuk, szállást foglaljatok idejében, mert a legjobb helyek gyorsan elfogyhatnak.

- Készülnek a térképek, most a 3. napi hosszított sprint térképéből mutatunk be részletet, ami Vancsik Nándor munkája. A lakótelep és park mellett egy jókora, változatos domborzatú erdei rész is elkészül, ebben a méretarányban először.

• Elkészültek a térképek próbanyomatai, és jól is sikerültek. 4+1 színnyomású digitális offszetnyomtatás biztosítja majd a megfelelő minőséget, a barna külön színként nyomva tökéletesen olvasható szintvonalrajzot eredményez.

- Egyedi bozótfelsők rendelhetők, lásd lent. Mindenkit szeretettel várunk augusztusban!

Nógrádi Hungária Kupa rendezősége

Egyedi bozótfelső rendelhető a Nógrádi Hungária Kupára

Egyedi bozótfelsők rendelhetők az idei Nógrádi Hungária Kupára. A felsők kifejezetten tájfutó ruházat céljára gyártott speciális technikai anyagból készülnek, a verseny terepét ábrázoló térkép egy izgalmas részletével, továbbá a verseny és a rendező klubok logójával, igény esetén a viselőjük nevével és klubjával feliratozva.

A változat normál anyagú, elől cippáros fazon, hátoldalára a versenyző neve és klubja kerül

← Két változatban rendelhető →

Egyedi bozótfelső eleje

B változat mesh (hálós) anyagú, hátoldalán a Nógrádi Hungária Kupa logója látható.

A bozótfelső ára mérettől függetlenül: 12 500 forint

További részletek a Hungária Kupa honlapján: hungariacup.orienteering.hu/2015

SZÁRAZ-ÉRTŐL A MAROS-PARTIG

II. Földeák – Hagymatikum Kupa (Földeák – Makó, 2015. március 21–22.)

Az elmúlt esztendőben új versenyterületen, Földeák község közigazgatási területén belül, a Kornél-erdőben és a falu belterületén zajlott a Földeák – Hagymatikum Kupa néven ismert kétfordulós regionális rövidtávú tájékozdási futó verseny. Nos, ezúttal – szintén új terepen – a Maccabi Vívó és Atlétikai Club Tájékozdási Futó Szakosztálya, Paskuj Mátvás szervezőmunkájának köszönhetően a tavalyi versenyterületeket kiegészítve, most Makó területén is versenyezhetünk. A 4 fordulós rövidtávú regionális verseny így nem véletlenül kapta a II. Földeák – Hagymatikum Kupa megnevezést. A verseny helyszínei Makóról, Hódmezővásárhelyről és Szegedről is, menetrendszerinti autóbuszjáratokkal is megközelíthetőek voltak.

A versenybírószám összetétele így alakult: Paskuj Mátvás (elnök), Vörös Endre (pályakitűző), Kanász-Nagy Erzsébet (titkár), Varsányi Attila (rajt), Apró Attila (cél), Ambrus Sándor (SI-rendszer), Mihályi Gyöngyi (gyermekverseny) valamint a rendező szakosztály tagjai. Ellenőrzőbíró: Szőri Kornél. A parkoltatásokat Földeák és Makó Polgársége bonyolította le. A hangosítást Kókai Károly végezte, míg a versenyorvosi teendőket ezúton is dr. Cserjés Andrea látta el. A szakosztály honlapján is látható fotókat, Blidár Tamásnak köszönhetjük. Szombaton az első futam délelőtt 10 órakor kezdődött a Kornél-erdőben (tipikus alföldi terep, változatos fedettség, parkerdővel). A Száraz-ér partján elterülő Kornél-liget a környéken élő lakosság népszerű kirándulóhelye. A Száraz-ér kacsaringós volta, emeli a táj szépségét.

Az erdőterület közepén sétautak, szalonnasütők, padok és fahidak is vannak. Ebben az évben, a terepen új irtások és fakihordó utak is voltak. A Száraz-ér vízszint jelentősen átalakult, ugyanis 1 méter mélységű víz volt benne, így méltón kaphatta a „Vizes-ér” elvezést. A versenyértető ezt a tényt külön is kiemelte, azaz az „átgázolást nem tiltották, de nem is javasolták”!

Szombat délután színes kavalkád töltötte be Földeák község központjában lévő Szent László teret. A tájékozdási futók szereplésével, 14 órai kezdettel a településen (lakóterület, parkokkal, belső udvarokkal) folytatódott a verseny, melynek célja a Szent László téren, a korai gót stílusú katolikus templom előtt a gondozott parkban, a hatalmas tölgyfák között volt. A szombati két futam között a versenyzők a Művelődési Házban ismét ingyenes palacsintapartin vehettek részt, közmelegedésre!

Az első napi verseny után minden versenyző ingyen belépett

Útban a cél felé (Földeák)

is kapott a makói Hagymatikum Gyógyfürdőbe, amely belépő szombaton 15 órától éjfélig, illetve vasárnap egész nap érvényes volt. A szállást a Pulitzer József Kollégiumban és tornatermében biztosították a rendezők.

A második napon, azaz vasárnap az első futam Makón, a Maros Kalandparton folytatódott, tipikus ártéri területen, változatos tereppel, sok-sok objektummal. Ezt követte a délutáni futam, a városi parkverseny. Az igen látványos Hagymatikum Fürdő előtti tér biz-

Palacsintaparti a két futam között

tosította a célterületet. A gyermek-versenyeket szombaton Földeákon a Szent László téren a Művelődési Ház mellett, illetve vasárnap Makón a Fürdő előtti téren rendezték.

Külön is kiemelendő a két térképészítő munkája. Az első versenynap térképeit Vancsik Nándor készítette, „Návay Kornél liget” és „Földeák” megnevezéssel. A második versenynapon, vasárnap „Marospart Kalandpart”, illetve „Makó-Hagymatikum” néven teljesen új térkép készült Hajnács Tamás terepmunkái és rajza alapján.

Hogy milyen is volt a második alkalommal megrendezett verseny? Erről inkább „beszéljenek” a vendégkönyvbe írt sorok:

„Mi Nyíregyházáról utaztunk le a versenyre. Nagyon jól éreztük magunkat, a verseny is magas színvonalon volt megrendezve. Külön élmény volt számomra a terepválasztás, hiszen kis területen is nagyon élvezhető pályák születtek. A gyermekek számára nagy élmény volt a palacsintázás és az élményfürdő (amit csendben bevallok, hogy én is nagyon élveztem). Köszönünk mindent, ha tehetjük újra el fogunk menni.” (Surányi Gábor, Nyíregyháza)

„A korábbi évek versenyein szerzett tapasztalatok alapján biztos, hogy, minden Maccabi által szervezett versenyen ott szeretnék lenni. Nem is csalódtam. Korrekt nevezési díjért extra szolgáltatást kaptunk. Minden elismerésem a rendezőké, akiknek sikerült érdekessé tenni a pályákat – a nem éppen technikás terepeken is – egy kis furfanggal, köszönet a pontos, precíz lebonyolításért, a palacsinta partiért, a remek szállásért, és a lehetőségért, hogy a gyógyfürdőben regenerálódhattunk! Köszönöm a versenyen indult klubtársaim (HRF) nevében is!” (Veresné Sipos Etelka, Szolnok)

„Ez egy nagyon-nagyon kellemes verseny volt! Így a szezon elején tökéletesek voltak a rövid távok, de

Kalandra fel a Maros-partról

ha csak egy lett volna belőle, akkor hiányérzetünk lett volna. Pedig ez nem kevés szervezést igényelt! És megint a szervezői munka hibátlan volt, és még türelmesek is voltak minden nyavalygásunkkal szemben! Négy futam után mehetünk a páratlan szépségű fürdőbe. A pályák egyszerűek voltak, mondanám túl egyszerűek, de így a szezon elején ez jól jött. Nagyon jó ötlet volt viszont betenni az útlezárásokat! Ez izgalmasabbá tette a feladatot! Kár, hogy a rajtszemélyzet néha felhívta a figyelmünket erre, néha nem. Én egyébként bíbor x-szel jelöltem volna a tilos átjárót, mert ez nem egy állandó objektum, hanem a verseny idejére kitalált tiltás (azaz nem bántjuk az eredeti térképet, hanem felülművést csinálunk). Igaz, hogy így nehezebb és érdekesebb lett a feladat, és ráadásul az értesítőben tényleg benne volt. Összességében csupa pozitív élménnyel tértünk haza. Köszönöm szépen a verseny megrendezését!” (Slawek Zabagló)

„Dicséret illeti a szervezőket, 4 futam és eredményhirdetés pontos kezdéssel és precíz lebonyolítással. A helyszín lehetővé tette a tájfutás+wellness kellemes kombinációját. Jól éreztük magunkat!” (Szalóki Rezső és Szalai Éva, Gyöngyös)

„Köszönjük a hétvégét, annak ellenére, hogy három verseny is szerepelt a naptárban azt gondolom a HOB felkészülés szempontjából ez volt a legalkalmasabb. A sok hosszú futás után jó volt gyorsulni egy kicsit. Aki becsülettel végigfuttatta mind a 4 futamot, eredményes hétvégét tudhatott maga mögött. A rendezés és a kiszolgálás maximális volt, mint mindig. A díjazás pedig felülmúlt sok kiemelt rangsoroló versenyt. Úgy gondolom jól választottunk, akik erre a versenyre szavaztunk. Egy jól összeszokott és összefogott rendezőgárda remekelt ismét.” (Filó György)

„Nagy élményt jelentettek a tanítványaimnak és szüleiknek a változatos versenyközpontok: a kalandpark, a Maros, és a Hagymatikum környéke. Kiváló körülmények voltak a csapat összetartáshoz, az önfeléd játékhoz. A terepek egyszerűsége ellenére ötletes trükkökkel tanulságos futamok kerekedtek ki, hiszen azok, akik másodszor is belefutottak egy áthatolhatatlan útvonalba, örökre megtanulták ezt a térképlelet. Külön köszönet a palacsintásütőknek! A gyerekek már „palacsintás versenynek” nevezik! (Szerencsiné Csamangó Juszina, Pusztamérges)

„Mi családotul Budapestről is elmegyünk a Maccabi versenyekre,

mert még soha nem csalódtunk. A négyfordulós verseny a kalandparkkal, palacsintapartival és a fürdőjeggyel tetézve még az előzetes várakozást is felülmúlta. A helyzetek elismerő és színvonalas díjazása méltó koronázása volt a regionális versenynek. Igazi családi hétvége volt. Külön köszönet a pótdíjmentes fogadtatásért, mivel speciális helyzetünk miatt nem tudunk előre tervezni. A Maccabisok által rendezett versenyekre mindig is megyünk, ha tudunk, és mindenkinek szív-ből ajánljuk. Az elismerésből nem

maradhat ki a nagyszerű rendezői csapat sem! Köszönjük!” (Radnóti Rezső, Budapest)

„Köszönjük a szervezést! Látszott, hogy ismét profi rendezéssel álltunk szemben. Bár a földéaki ágasbogas, gáncsolós erdő nem volt a szívünk csücske, a rendezők kihozták ebből is a legtöbbet. Utólag vicces volt a polgárorok által ideiglenesen „eltorlaszolt utca”. Szép volt a Maros-part, rafináltak a pályák. Csodás volt a fürdő, a hangulat, az összhang, a palacsintás vendéglátás és az, hogy ilyen sok új embert tud-

tak megnyerni a tájfutás ügyének (polgármesterek, fürdőigazgatók). További sikeres rendezést kívánok!” (Fábián Bea)

Összességében elmondhatjuk, hogy a kétnapos, négyfutamos rangsoroló versenyen átlagosan 227 induló volt. Nagyon jó volt a hangulat, sok utánpótláskorú gyerek is részt vett a versenyen. Mindkét versenytéren lehetőségük jót kihasználni a pályakitűző. A Maros partján rendezett versenyek újdonságnak hatottak. A pályák korrektek voltak, a kezdő tájfutók számára is teljesíthetőek. A jól futható terepet és a szép tavaszi időt is élvezhettük mindannyian.

A díjak ezúttal is igényesek voltak. Valamennyi kategória I.-III. helyezette érmet, oklevelet és serleget kapott a négy futam összetett eredménye alapján. A gyermekverseny minden indulója is ajándékot kapott. Az ünnepélyes eredményhirdetésen a díjátadók voltak: Czirbus Gábor Makó Város alpolgármestere, Scheitzner Beáta Hagymatikum Fürdő ügyvezető igazgatója, Tóth Imre Földeák Község alpolgármestere, Szabóné Bánfi Erika Földeák Község Önkormányzati Képviselője.

Külön köszönet Földeák Község Önkormányzatának, a makói Hagymatikum Fürdőnek az ingyenes belépőért, valamint a Földeák Művelődési Háznak, ami helyet adott a palacsintapartinak. A teljesség igénye nélkül egy-két támogatót is megemlítve: Makó Város Önkormányzata, Hagymatikum Fürdő, Földeák Község Önkormányzata, Givaudan Kft, Agro-Földeák Kft. A rendezők igényes munkájával legközelebb Kisszálláson találkozhatunk majd, ahol az idei első országos bajnokságot, a HOB-t rendezik.

Szöveg: Sindely Pál

Képek:

Blidár Tamás
sindlyp@invitel.hu

Befutópont a Hagymatikum előtt

Díjátadásra várva

Berend Ottó 80 éve rendezte meg az első tájékoztató- és terepgyakorlatot. A Duna Sport Club 1935. április 14-i rendezvénye Budakeszről, a mai Gesztenyés kert vendéglőből indult. Az ötfős turistacsapatok bő 20 km-es útvonala öt szakaszból állt, az állomásokon a menetidőt és a kérdésekre adott válaszokat pontozták. A DSC turista versenynek hirdette meg az eseményt, ami elképesztő tiltakozó hullámokat keltett a turista társadalomban. A verseny híre hosszú hetekig témát adott a napi- és hetilapok turista rovatainak, ami akarva-akaratlan széles körben ismertté tette a rendező klubot és kezdeményezését. Végül a Magyar Turista Szövetség tanácsulése

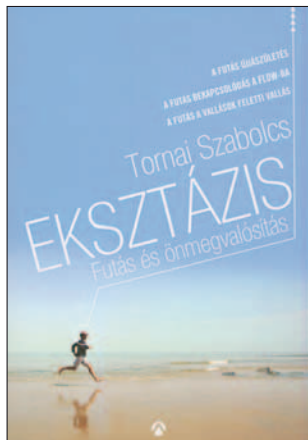

Az 1935-ös terepgyakorlat jelvénye

a rendezők mellé állt, de verseny megnevezést törölni kellett. Ezzel a döntéssel kezdődött az 1948-ig tartó terepgyakorlatok kora. Az esemény Berend Ottó saját ötlete alapján született meg, teljesen függetlenül Ripszám tíz évvel korábbi próbálkozásától. A DSC jól sikerült rendezvényét egyre többen követték. A terepgyakorlatok a háborús idők közeledtével váltak igazán népszerűvé, honvédelmi jelentőségük miatt. Ez a versenyforma és a turista-természetjáró szemlélet több évtizedig dominált itthon. A felszabadulás utáni első gyakorlatot is Berend Ottó rendezte. 1970-ben pedig az általa vezetett Spartacus TE vette át az ország legjobbjait tömörítő Bp

Spartacus tájfutóit. Egyesületének Monspart személyében lett tájfutó világbajnoka, 1983-ban az első magyarországi VB díszvendégének kérték fel. Ekkor adományozta az MFTFSz-nek azt a zöld bőrkötésű díszalbumot, amely az első terepgyakorlat dokumentumait tartalmazta: térképeket, fotókat és 52 korabeli újságcikket.

Tornai Szabolcs EKSZTÁZIS, Futás és önmegvalósítás című műve az első magyar nyelvű alkotás, amely a tájfutást és ezen belül a futást intellektuális megvilágításban mutatja be. A filozófus író, aki már tízéves korában megismerhette ezt az életének is értelmet adó létformát, 450 sziporkázó tételben tárja elénk meggyőző érveit. Ezek többségét szinte saját nyelvünk hegyén érezhetjük magunk is, de kimondani Szabi tudta helyettünk. Mások elgondolkodtatóak, némelyek meghökkentőek, csak egy-kettő vitatható. Az idézetek között megtalálhatjuk a sport

nagyjainak megállapításait a régi-ektől kezdve Iharosékon át Thierry Gueorgiouig, a tájfutás királyáig. Mellettük ott sorakoznak filozófusok, misztikusok, költők, de jól ismert sporttársaink mondásai is. A tételek döntő többsége azonban a szerző gondolata, saját tapasztalata, sőt gyakorlati tanácsa. Műve abban más az egészséges életmódot propagáló Hogyan fussunk című tucat könyvektől, hogy a futás spiritualitás összefüggéseit emeli ki, amely célt, tartalmat és módszert ad a teljes élethez. Egy olyan pluszt, ami a versenyzőnek a győzelmet, a magányos futónak az önmegvalósítást jelentheti. Külön érdekessége még, hogy láthatatlan összefüggéseket vél felfedezni a libidó és a futás között. A könyv aforisztikus formája ellenére távol áll e műfajra jellemző moralizálástól, nagyot mondástól, filozofikus aranyköpésektől, epés vagy kaján szellemességektől. Élményt adó olvasmány, amely a futás mentális ajándékait kínálja mindnyájunknak. A könyv már kapható a könyvesboltokban.

Az **Eksztázis** bemutatója a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon lesz április 26-án 15:30-kor a Millenárison, a Kner teremben. A Szerző 16:30-kor dedikál a Lira Standjánál.

Zacher Márton kiváló idővel győzött a HOB-n. Az első éves ifi 5:01 perces légvonal km-ekkel száguldott végig a 18,9 km-es, 36 pontos pályán. Ennél a tempónál csak a férfi elit három dobogósa volt gyorsabb. Marci régóta várt erre a sikerre, utoljára három éve Zánkán nyert egyéni aranyat – mégpedig sprinten. Azóta persze már több stoplis cipő elkopott a lábán, a legutóbbit éppen most kellett eldobnia. Az új stoplis pedig már az 1-es pontnál törni kezdte a lábát, ami különösen emlékeztetése tette ezt a versenyt. A rajt előtt volt benne félelem, mivel nagyon szoros ez a mezőny. A kisértői terepen csak igazán kis szállásai voltak, 5-10, legfeljebb 15 mp-es hiba, ha becsúszott, összesen alig egy percet tud összeszámolni. Az elején nem akart vezetni. Az első pillangót azért egy kicsit megnyomta. Ekkor még úgy ötven voltak a bolyban. A 18-as pontig együtt futhatott klubtársával Egei Patrikkal, ami sokat segített. Patrik a hosszú téli futásokon keményebb volt, tavaly is többet nyert, nagy ellenfélnek számított. Amikor elváltak Marci megnyomta a pillangót, hogy ne a hajrában dőljön el a verseny. Innen már végig egyedül futott. Patrik egy perces hátrányba került, aztán a 31-esre menő hosszú átmenetben is lejjebb csúszott egy percet. Az egyszerű terepen nem volt probléma, Marci csak ritkán nézett a tájolóra. Nagyjából belőtte magát irányba és nézte a fehér erdőket, amik messziről látszódtak és figyelte, hogy hol keresztezi az utakat. Azért volt, hogy megtorpant a pillangóban, mert kapásból akart visszafutni a középpontba. Marci egyébként edzésbajnok, minden edzésen ott van, december óta közel 800 km-t teljesített, ebben két edzőtábor is volt, egyik az Álföldön, a másik Gánton.

Sváb László, a gyűjtő több mint 50 éve lett tájékozódási versenyző az Orionban. Ez nem csak egy távoli csillagkép, hanem egy száz éve alapított jó nevű rádiótechnikai gyár neve, ahol az első hazai televízió készülékeket is szerelték és ahol sportegyesület is működött. 1970-től ő volt a tájékozódási futó szakosztály vezetője, egészen a gyár 1992-es bezárásáig.

A természet és a tájékozódás szépségei mellett hamar felfedezte a turizmus érték világában fontos szerepet játszó ermek és jelvények sajátos kultuszát. Az egyedileg készített, színes rekeszmáncsal díszített apró ötvös alkotások vonzereje tette akkoriban csábítóvá a versenyzést, amire ma a termálfürdő-, kalandpark-, vagy skanzen belépő szolgál. Érdeklődése szenvedéllyé vált, különleges érzékkel kutatja fel és szerzi meg a tájfutás történetének remekművi tárgyi emlékeit: Ripszám Henrik érmeitől kezdve a maiakig. Otthonosan mozog az Éremgyűjtők Egyesületében, árveréseken, bolhapiacokon. Egy

gyűjtőnél persze sok minden összejön: archív versenyterkép, oklevél, igazolvány, fénykép. Mindig ott van, ahol kell. Megtalálja a kibott szövegségi levelezést a Bajcsy-Zsilinszky úti kukában, és a különleges díjplakettet egy hajléktalan árusnál. Amit nem kaphat meg, azt nagy hozzáértéssel lefényképezi, beszakkeneli. Szinte bármilyen sportágtörténeti eseményhez tud illusztrációval szolgálni. Az utóbbi években egyre több cikket ír a Magyar Turistába, éppen most jelenik meg a felvarrós textil jelvényeket bemutató írása. Korosztályára kirótt 2 km-es tájfutás helyett, pár éve inkább teljesítménytúrákra jár, ahová 25 km-ért inkább érdemes leutazni, de néha mehet akár az 50 km-en is. Isten éltesse 75. születésnapja alkalmából!

Az 1937-es MTE Dobogókői Család térképgyakorlat jelvénye

TAVASZI SÍTÁBOR LAPPFÖLDÖN

Mikor e sorakat írom – Húsvétkor –, már beindult a tájfutó szezon Finnországban is, de ilyenkor még sokan Lappföldön élvezik a szikrázó napsütést, ahol a több mint méteres hó remek lehetőséget nyújt a téli sportokra és aktivitásokra, beleértve a sífutást, a lesiklást, a hótalpas és motorosszán túrákat.

Én őszintén szólva a sífutást favorizálom, de egy szép, szélmentes napon 3 órás lesikló gyakorlatot is szívesen beiktatok fel-frissítésnek. Akik az Alpokban sielnek, azok számára a lappföldi hegyek talán csak dombnak tűnnek a max. 700 méteres magassággal, bár a 200-400 méter

szintkülönbség szerintem nem kevés és a meredekség is kielégíti az igényeket. A kínálatban pedig különböző nehézségi fokú és típusú pálya is akad bőségesen. A csúcsokról csodálatos panoráma nyílik a lappföldi tájra, ami főleg mocsaras, sík vidék, egyedülálló hegyekkel, ami-

ket a finnek „tunturi”-nak hívnak. Itt érdemes megemlíteni, hogy augusztusban rendeznek „tunturisuunnistus”-t a svéd „fjällorientering” mintájára, egy kétnapos, páros tájfutó maratont. A Pyhäunturi övezetében, ahol az idén töltöttük sítáborunkat, még '97-ben indultam is ezen a versenyen, nehéz, de nagyon élvezetes volt. A két nagy hegy, a Luosto és a Pyhä közötti részen pedig 1994-ben a Jukola-váltót rendezték, aminek érdekessége volt, hogy éjszaka nem kellett lámpa. Nyáron nagyon jól futható és helyenként igen részletgazdag a lappföldi terep, a hegyek teteje nyílt, köves terület, amit a szúnyogok a szél miatt szerencsére nem kedvelnek.

Visszatérve a sífutásra – ami persze a Helsinkitől 1000 km-es utazásunk legfontosabb célja volt –, élvezetének csak a saját kondíció és persze az időjárás tréfája szabta meg a mennyiségét. Lefektetett nyom ugyanis van bőven 200-300 km, kitűnő minőségben és biztonságos vezetéssel. A nehézségi fok szerint fekete és piros színnel jelölik, ahol több az emelkedő, de a lefelék általában biztonságosak és jelzik előre a kicsit „grízesebb”, meredek szakaszt. Jó körülmények között egy 50 km-es túra sem okoz nehézséget, persze néhány megállás beiktatásával. Az útvonalak mellett vannak pihenőhelyek, ahol kávé, meleg szörpöt, rénszarvas szendvicset és finom süteményeket lehet kapni. A mellékelt képen lévő sátorszerű építmény a „kota”, ami egy tipikus, hagyományos lappföldi lakóhely, közepén tűzhellyel, a csúcsa nyitott, hogy ott a füst el tudjon távozni. Így tehát megvan a hangulata is a kirán-

A csúcslift

Panoráma

más izmokat használjunk, és így könnyebb legyen a regenerálódás. Ha intenzívebb sportolásra vágyunk, a 15 km-es kör is megteszi pihenő nélkül, az emelkedőkben elérhetünk olyan pulzust, amit futással képtelenség. Így egy hét alatt 300 km is összejön nagyobb megterhelés nélkül. Az éjszakákra jellemző, hogy még lehiűl a levegő -15 fokra, de délutánra a napsütésben már közel 0 fokra melegszik az idő. A legnagyobb gondot a széles idő okozhatja, befújva az útvonalat hóval, ill. sok túlevelet, tobozt, kérget és száraz gallyat szórva a lefektetett nyomokra. Szerencsénkre most csak egy napunk volt ilyen, a többi majdhogynem tökéletes. A hazaútra viszont kifogtuk a havazást,

dulásoknak, hozzáadva még a helybeliek ízes tájszólását is. Edzés szempontjából nézve a hosszú túrák jó állóképességet adnak anélkül, hogy az ízületeket megerőltetnénk. Elsősorban klasszikus stílusban érdemes sífutni, hacsak nincsen úgynevezett „repülőidő” igen jól csúszó hóval. Ekkor korcsolyázva a 20 km-es átlagsebesség is gyerekjátéknak tűnik. Általánosan bevált módszer az izomzat túlterhelését elkerülvendő, naponta váltogatni a stílust, hogy

A „kota”

ami az első 500 km után esőre változott, visszatérve a szürkéségbe és borultságba. Sebaj, egy ilyen hét után ezt el lehet viselni, aminek pedig örülhetünk, hogy délen már elolvadt a hó és el lehet kezdeni terepen futni, versenyezni egy jó felkészülés után, ami száraznyakat ad!

Molnár Géza

50 ÉVE RAGADOTT EL A TÁJFUTÁS

No, ezt is megérttem!

**Kereken fél évszázaddal
ezelőtt ragadott magával
a tájfutás!**

Szülővárosomban, Debrecenben, a Nagytemplom mellett Közgazdasági Technikum Kereskedelmi Tagozat első diákjaként Solymosi Ilona tanárnő, a természetjáró szakkör vezetője nevezett be a legelső tájfutó versenyemre 1965-ben. Ez Nagycserén volt, rögtön megtetszett és innentől kezdve rendszeres résztvevője lettem az évi 4 fordulóból álló úgynevezett Tanulók Bajnokságának. Később az iskola gondnoka, Nagy Albert, a népszerű Berci bácsi irányítgatta kezdeti lépéseimet. Hogy gyorsabban fejlődjek, Gulyás Ferenc osztálytársam rábeszélésére hagytam magam kicsalni az atléták edzéseire. Dr. Rajkai Tibi bácsi, majd Kerékgyártó Laci is foglalkoztak velem. Tájékozódni meg Bácskay György, Széll Jancsi bácsi, Takács Marika és Török Isti tanítgatott. Az első igazi egyesületem a DVSC lett, ahol Virágh Istvánnal hamar jó eredményeket értünk el, egy-kettőre ifi aranyjelvényesekké váltunk. Azután a DEAC-hoz igazoltam és ott lettem felnőtt tájfutó válogatott 1974-ben. De mert a Nagyerdőn már nem lehetett tovább fejlődnöm, elköltöztem.

Egy évig Egerben, a Spartacusban versenyeztem Dr. Nagy Árpád invitálására és országos bajnokságot is nyertünk Baglyas Imre, Boros Zoltán, Tóth Sándor társaimmal. Azután teljesen váratlanul Major Árpád csábított el a DVTK-hoz, s azóta is Miskolcon élek.

Az itteni piros-fehér színekben is nyertünk OCSB-t Béres András, Böcsi Ferenc, Dosek Ágoston csapattársaimmal.

Diósgyőrben ismerkedtem meg a rádiós tájfutással is, ami immár második évtizede fősportágammá lépett elő.

(Bár én már akkor „rádiós tájfutó” voltam, mikor még azt sem tudtam, mi az: rendszerint a Sokol zsebrádiómmal szaladgáltam a debreceni Nagyerdőben keresztül-kasul, tánczenét hallgatva...) E sportágban 1995-ben, 20 éve indulhattam először válogatottként Európa-bajnokságon. Azóta 8 világ- és 8 Európa-bajnokságról összesen 16 érmet hoztam – a legutóbbit a szeptemberi világ-bajnokságról, Kazahsztánból.

A Lengyelországban nyert egyéni Európa-bajnoki. aranyam, több más tróféámmal együtt a miskolci Generáli Aréna Sportmúzeumában látható. Voltam már az „Év sportolója” is és tavalyelőtt a Magyar Rádióamatőr Szövetségtől Életműdíjat kaptam.

Fősportágam mellett a tájfutás is megmaradt és a természetben üzhető zöld sportágakban összesen általában 90-95 versenypályát teljesítek egy-egy évben.

Az évente megrendezésre kerülő Tájfutó Mesterek Világbajnokságán (World Masters Orienteering Championships) 1996. óta megszakítás nélkül valamennyin részt vettem és ezt rajtam kívül senki nem mondhatja el magáról Magyarországon. Több alkalommal is (1997- USA, 2000-Új-Zéland, 2001- Litvánia) egymagam képviseltem hazánkat. Indulhattam a XXI. század legelső sportversenyén, ami egy tömegrajtos tájfutó verseny volt és 2000. január elsején 0 óra 0 perckor kezdődött Új-Zéland Északi-szigetén a WMOC keretében.

Az idei alapozásom szerencsére sérülésmentes és heti 15-18 óra edzőmunkával készülök (futás, úszás, hegyi túrázás). Az idei 2 főversenymen, (júliusban a WMOC Svédországban és augusztusban a XX. Rádiós Tájfutó (ARDF) Európa-bajnokság Csehországban) való eredményes szerepléssel szeretném megünnepelem a kettős, 50 és 20 éves jubileumot.

Létminimum alatt élő kisnyugdíjasként ez azonban csak támogatók segítségével sikerülhet.

Kovács Attila Gábor
kovacsagabor@gmail.com

Ajánlatunk:

bozóttruha - lábszárvédő - póló - sapka - pólónyomás
hímzett logo vagy név - lézeres gravírozás - érmek és díjak fából

crosswear@crosswear.hu

+36(1)376-51-96

1029 Budapest, Ördögárok u. 110/a.

Krolopp Frigyes (30)5665-489, Dóra Judit (20)9642-957

www.crosswear.hu

A TÁJFUTÓK TÉRKÉPTÁRA ÉS A SPORTÁGTÖRTÉNETI BIZOTTSÁG

A térképtárat és annak kezelésére a Térképtár Bizottságot (javaslatomra) az MTFSz 1991-es közgyűlése hozta létre. Alapját képezte Lux Iván és jómagam gyűjteménye, és mi vállaltuk a tisztségeket is: Iván lett az elnök én pedig a titkár. A tagok kezdetben Schell Tóni, Szádeczky-Kardoss Tamás és Zentai László voltak, később csatlakozott Gárdonyi Zoltán, Kovács Péter, Mihácsi Zoltán és Sikhegyi Gabriella. Sok változás nem volt azóta, valamennyien ma is tagok, mindössze annyi történt, hogy Péter lett a titkár és nemrég átvettem az elnökséget Ivántól, amikor külföldre ment dolgozni. A bizottság közelített 250. üléséhez, ezzel és a tagok állandóságával alighanem rekorder valamennyi tájfutó szervezet között. Főképpen a nyomdai sokszorosítású (ofszt) térképeket gyűjtjük és csak az utóbbi időben fordult érdeklődésünk a korábbi (fotózott) és a „digitálisan” sokszorosított térképek felé. A megjelent ofszt térképek mindegyike megtalálható a gyűjteményben, tudomásunk szerint hiánytalanul.

Az éves térképsomagok története még hosszabb, szépemlékű Halász Miklós kezdte el a sorozatot valamikor 1980 táján. Az ötlet a cseh tájfutóktól származik, ők készítettek A4-es dossziéba behajtvá és lefűzve éves térképtárakat (gondolom ott ez már régen megszűnt). Persze akkoriban a gyűjtés még egyszerűbb volt, mivel minden térképet az MTFSz adott ki.

Már 1991-ben is javasoltam, hogy alakuljon egy irattár is, amely összegyűjti a dokumentumokat és megőrzi sportágunk írott és íratlan történelmét, de erre akkor nem akadt vállalkozó. Később volt néhány dicséretes kezdeményezés: megye-, verseny- és klubtörténetek íródtak, de a teljes feldolgozást végül pár éve a mi bizottságunk vállalta fel. Ezzel kapcsolatos a névváltoztatás is, immár Sportágtörténeti Bizottság a szervezet neve 2015. március 23. óta, és a térképtár csak egy, de persze a legfontosabb bokros teendőink között.

Hamarosan megjelenik első könyvünk: Ripszám Henrik és a magyar tájfutás kezdetei (1925–1948), amit, reméljük, már jövőre követ a következő: Szerletz Iván és a magyar tájfutás története 1948–1972. Ezt a kötetet még a mostaninál is szélesebb összefogással tervezzük megalkotni, erről írok majd a Ripszám könyv megjelenése után.

Sok minden változott az elmúlt negyedszázadban, elsősorban a gyűjtött példányszám: 200 (kettőszáz) ingyenesen leadandó példányról indultunk, ez ma 6 (hat). Ebből kettő kerül az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárába, egy az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékére és három marad a Térképtárban, amelyből egyet biztonsági okokból külön helyen tervezünk tárolni. Régebben más közgyűjteményekbe is juttattunk anyagot, de a létszám és helyhiánnyal küszködő intézmények nem szívesen szaporítják anyagukat (és gondjaikat). Felhalmozódott (és helyhiány miatt nemso-

kára leselejtezendő) feleslegünkől szívesen adunk (ingyen) bármilyen közgyűjteménynek vagy tájfutó szervezetnek, sőt magángyűjtőknek is, várjuk a jelentkezéseket. Korábbi hasonló felhívásaink szinte teljesen visszhangtalanok maradtak.

A térképkiadók többsége megértette törekvéseinket, hogy minél ismertebbé tegyünk és megőrizzzük azt a hatalmas munkát, amit a tájfutók térképészítésbe fektetnek. Sajnos vannak néhányan, akik feleslegesnek, netán károsnak tartják azt, amit csinálunk, de bízunk benne, hogy egyre kevesebben lesznek. Az idei gyűjtési feltételeket több ok miatt csak később tudjuk közzétenni, úgy szeretnénk azokat megalkotni, hogy lehetőleg minden kiadó megtalálja a számítását és a gyűjtők mégis elérhető áron jussanak a csomaghoz. A járható útnak a maradéktérképek begyűjtése és a fájlok bekérése látszik. A (talán) legjobb digitális nyomdagépen, akár öt színben, a nagyobb mennyiségnek köszönhetően kedvezményesen tudjuk sokszorosítani a térképeket, a mostani csomagokhoz is több mint ezer nyomat készült. Azt csak reméljük, hogy mindenki elhiszi, nem élünk vissza a fájlokkal (amelyhez hasonlólt bárki szkenneléssel elő tud állítani).

Akivel még nem rendeztük a leadott tavalyi térképekért fizetendő térítést, sürgősen jelentkezzen nálam! A számlázási és postacím (ne ajánlott levélben): Ábel Térképészeti Kft. 1089 Budapest, Visi Imre utca 14.

Lapzárta után, vasárnap fejezzük be a tavalyi térképgyűjtemények összeállítását, amelyek átvehetők a tavalyihoz hasonlóan: Animula könyvesbolt, Budapest, II. ker. Bimbó út 184/b, nyitva H-P: 9–18 óráig. Fizetés készpénzben, aki átutalni szeretne inkább és/vagy számlát kér (a számla áfamentes lesz) az írjon az átvétel előtt nekem.

Versenyeken: Postás kupa, KOB-VOB. Csak azokat a csomagokat vesszük ki, amiket előre megbeszéltünk.

Futárral bármely címre Magyarországon, előre fizetve 1200.–Ft, utánvétellel 1650.–Ft. A csomagolási költséget átvállaljuk.

A csomagok 165–140 térképet tartalmaznak, sorsszám szerint csökkenő számban, hiszen különböző számú térképet sikerült beszerezniünk. A térítési díj 12 500.–Ft, az összes eddigi kedvezmények megszüntek, hogy az ingyenesen leadandó példányszámmat 6-ra le tudjuk szorítani.

Az új jelentkezőknek csak akkor tudunk tavalyi gyűjteményt adni, ha visszalépés lesz, ugyanakkor előleget csak akkor adhatunk vissza, ha a csomag elkelt.

A 2015-ös gyűjteményekre (átvétel 2016 tavasz) 5000.–Ft előleg befizetésével lehet jelentkezni.

Sportágtörténeti Bizottság
Hegedüs Ábel

hegedus.abel@mail.militaria.hu
20-911-4014

KELETI NYITÁS DEBRECENBEN

Március 21-22-én, az ország mindkét felében országos rangsoroló versenyként is kezdetét vette a 2015. évi versenyszezon. A Hajdú-Bihar Megyei és Debreceni Városi Tájékozódási Futó Szövetség a Csokonai Kupa rendezésével ezúttal a DISZ egyesületét bízta meg. Az Alföld Kupán, mint azt a helyszínen megtudtuk, Virág István sporttársunk súlyos betegsége miatt, Magyar Ágnes elnökle mellett idén már egy frissített stáb bonyolította le a második nap küzdelmét.

Annak ellenére, hogy a versenykiírásban Debrecen Haláp - Fráter-tanya - új tereprészekkel volt meghirdetve a verseny, a magyar klubok képviselői nemigen tolongtak a

rajtnál, annál inkább szép számban jöttek el versenyzők a szomszédos Romániából, Nagybányáról, Nagyváradról, Madarászról.

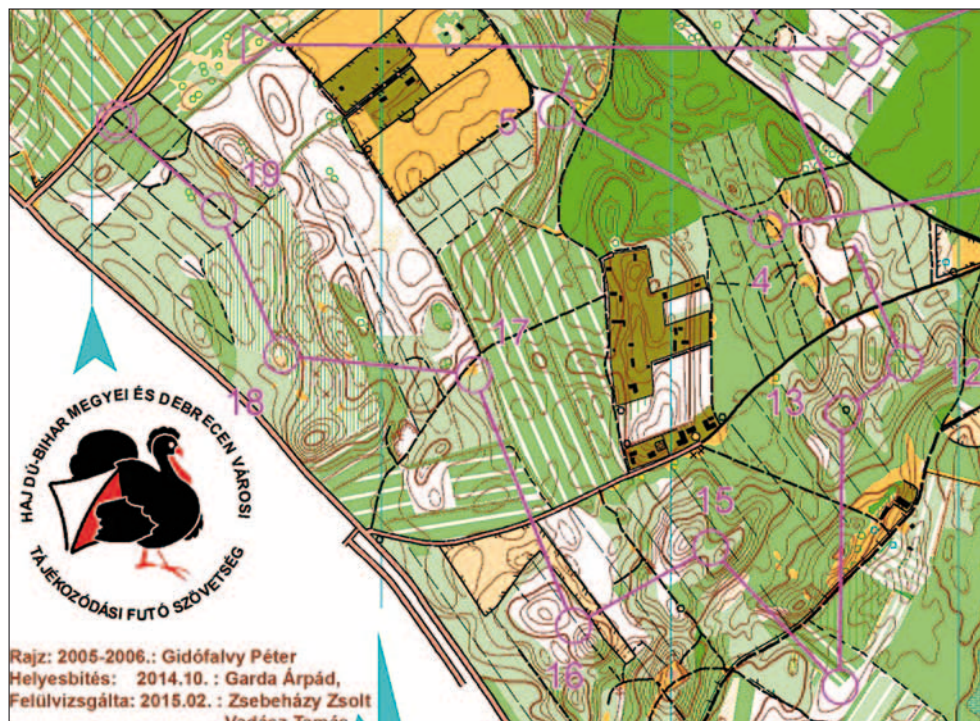
Az 1. napi futam versenyközpontja egy nagyon szép részen a Fráter-tanya volt, ahol a parkolás ugyan kissé szűkösnek bizonyult, de azért mindenki talált, akár a tanyatulajdonos segítségével is parkolási helyett gépkocsijának. A rajtszalagozás száz méter után, többnyire rendkívül sűrű, bozótruhát szaggató ösvényen, majd később már szálerdőben vezetett ki bennünket az indítás helyére.

A kiírást követően a nevezések beérkezésekor számomra máig nem világos céllal, kategória összevonásokra került sor. Ezzel nem is lenne gond, ha ezt éppen nem a kategória díjak kiadásának csökkentése miatt akarták véghezvinni a szervezők, de akkor ez most nem jött be nekik.

A Csokonai Kupán ugyanis több kategória versenyzőit azonos pályán kívánták elrajtoltatni. Csakhogy, végül - F55A kategóriában - a mezőny végén indult öt versenyzőnek már nemcsak a pótszimból, hanem a versenyterkép is elfogyott. Tíz perces várakozás után, a rajtban még fellelhető összpontos térképen, a mezőny után indítottak el bennünket. A térképen az összes pont labirintusában, sebtében összekötött pályák sorrendiségének kiolvasása nagyon nehézkes volt, miközben a térkép szélén lefutó, összes szimból jel közül csak sűrű megállások közepette (még jó, hogy szoktam kereszt-rejtvényt fejteni) lehetett kiolvasni a szükséges információkat.

Nekem további szerencsétlenségemre a 6. ellenőrzőpontot tévesen jelölték be, így az ötösről jövet, az

Alföld Kkupa F21A pályarészlete

Váradi Szilvia DTC vehette át a csapat elsőségért járó Csokonai Csikóbőrös kulcsát

eredeti ideális útvonal helyett más útvonalat kellett választottam. Amikor nem egyezett a 6-osnál a kód, a környéken lévő további ellenőrzőpontokat (38-40) is fel kellett keresnem (ez is perceket vett el). De ilyen probléma csak öt versenyzőt érintett, a többiek viszont jó versenypályákon dönthették el egymást közt a végső helyezések sorsát.

Hosszú idő után azért jó volt ismét futócipőt húzni a lábamra.

Még annyit, hogy a verseny térképéről csupán azt tudtuk leolvasni, ki a kiadvány felelőse, azt nem, hogy tulajdonképpen ki(k), helyszínelte(k) a területet.

A tanyán egy ezres leperkálása mellett finom gulyáslevesvel pótolhattam az elvesztett kalóriákat, miközben a gazda a kis boltcskájában vadhúsból készült szalámit, kolbászt, egyéb, helyben feldolgozott húsárut kínált, melyből alföldi áron – északon olcsóbbak – vásároltunk is szépen.

Az első nap végén, egy részleges eredményhirdetésre került sor,

ahol a Csokonai Csikóbőrös kulcsa fődíjat, csapatversenyben való elsőségükért, a DTC képviselőjében Váradi Szilvia vehette át.

Másnap, közelebb Debrecenhez, a Vig-Kend major déli részén került sor az Alföld Kupa küzdelmére. Itt már gördülékenyen ment minden.

Vagy öregszem – ez biztos –, de mintha ezen a területen a debreceni Hungária Kupára is javítottam

volna egy területrészt (nem is egyszer). Ne keressétek a nevemet a térképen, e vidéken és a Nyírségben, a Zemplénben (a felsorolásról most tekintsünk el), ezt nem szokás nevesíteni. A terep egyébként, így tavaszon is a szokottól jóval bozótosabb volt. Az amúgy ideális tavaszi időben lebonyolított, két külön-külön csapat kupaverseny mellett a két futam összetett eredményeit

Igy kell ezt csinálni.... Addig, amíg a családfő, Sági Péter versenyzett (meg is nyerte az F21Br kategóriát), addig az anyuka, Ságiné Házy Erzsébet három gyermekével – Balázs, Rita, Palkó – teljesítette a gyermekpályát

A Nagy Albert örökös csapat vándordíjat ezúttal a nyíregyháziak nyerték

dr. Dobrossy István hirdette ki. A Nagy Albert örökös vándordíjat a csak egy napra érkezett madarász csapat előtt a nyíregyháziak nyerték. Az országos rangsoroló Csokonai Kupán százan, az Alföld Kupán közel másfélszázan indultak.

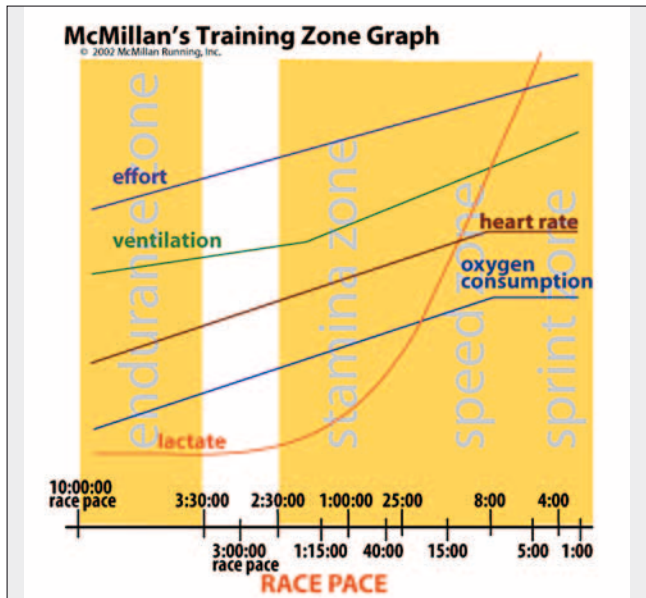
A versenyekre nem célzottam (a közelben térképhelyesbítési munkákat végeztem) utaztam le, lakóhelyemről több száz kilométert megtéve. A részvételemhez egyébként minden segítséget megadott Márkus Tamás szervező. Köszönet érte.

Popey

Fotók: Rendezői archívum, illetve Lévai Kálmán

TEJSAVKÜSZÖB-SEBESSÉG

Mindenki tudja, minél hosszabb távot futunk, annál lassabb az iramunk, vagy minél gyorsabban futunk, annál rövidebb ideig bírjuk tartani a sebességünket. A következő ábrából azonban lényegesen többet is kihüvelykezhünk.

A vízszintes tengelyen a verseny időtartama látható 10 órától 1 percre, a függőlegesen pedig az időtartamokhoz tartozó intenzitás, ahol az „effort” az erőfeszítést jelenti, a „ventilation” a légzést, a „heart rate” a pulzusszámot, az „oxygen consumption” az oxigénfelvételt és a „lactate” a tejsavszintet.

Vegyük sorra ezeket!

Az erőfeszítést leírhatjuk jelzőkkel: könnyű, közepes, erős; de beszámolhatunk például tízfokozatú skálán is, ahol az 1 a legkönnyebbet, a 10 pedig a legerősebbet jelenti.

A légzés lassú iramnál nem okoz gondot, ilyenkor folyamatosan beszélgethetsz, közepes iramnál egy-két szótartot még ki tudsz nyögni, de vágtnál már levegőért kapkodsz és a füleden át is levegőt vennél, ha tudnál.

A pulzusszámod az irammal arányosan növekszik egy ideig, de amikor eléred a maximális pulzusszámot (HRmax), akkor már nem nő tovább a sebességgel.

Az oxigénfelvétellel ugyanez a helyzet. A V02max-ig viszonylag egyenletesen növekszik, de fölötté már szinten marad a szervezet oxigénfelvevő és -szállítóképesége, bár az oxigénadósság rovására ennél gyorsabban is tudsz futni, ám csak rövid ideig.

A laktátszintnél nincs ilyen határozott töréspont; különböző mérési módszerekkel máshová teszik a küszöbértéket, sőt egyesek még azt is vitatják, hogy létezik-e egyáltalán tejsavküszöb.

Minél magasabb intenzitással futsz, annál több glikogént (szénhidrátot) éget el a szervezeted. Ennek az égési folyamatnak egyik mellékterméke a tejsav.

A keletkezett tejsavat a szervezeted fel is dolgozza. Ám egy bizonyos iram fölött már gyorsabban termelődik a tejsav, mint ahogy azt a szervezeted el tudja tüntetni. Ekkor léped át a tejsavküszöböt és ettől kezdve érezd erőseket az iramodat. Ezt a szintet laborban ki tudják mérni, de labor nélkül is jól be lehet lőni. Ebben a cikkben nem magát a tejsavküszöböt, hanem inkább a tejsavküszöb-sebességet hangsúlyozom. Nem is nagyon tudnád mit kezdeni egy ilyenféle edzői utasítással: „fuss úgy, hogy 4 mmol/liter koncentrációjú legyen a tejsav a véredben!”

Nézz rá újra az ábrára! A „stamina zone” jelöli a tejsavzónát. Elit futóknál ez a 10000 m és félmaratoni táv közötti versenyirama. Valószínűleg nem tudsz 27 percen belüli tízezret futni vagy 1 órán belüli félmaratont. Feltételezem viszont, hogy versenyezni tudsz 30-75 perc közötti időtartamig. Vagyis tudsz ennyi ideig futni atlétikai versenyen, egyenletesen, „kényelmesen kemény” iramban. Az már szinte mindegy, hogy van-e erőd hajrázni a végén. Ha még nem jutottál el erre a szintre, akkor egyelőre maradj a könnyű, beszélgetős iramú, aerob futásnál!

Kétféleképpen is meghatározható a küszöböd. Az egyik mód az, hogy engedélyezett teljesítményszintű eszközökhöz nyúlsz. Igen, az edzésnaplódra gondoltam. Fölapozod és keresel benne olyan, nem túl régi, utcai versenyt vagy felmérő futást, ami 30-75 percig tartott. Ha 10 km-t futottál 40 perc alatt, akkor 4 perc/km-es a tejsavküszöb-sebességed. Ha 75 perc alatt félmaratont futottál, akkor 3:33-as a tejsavküszöb-sebességed. Ha az időtartomány aljához (a félórához) van közelebb az idő, akkor a zónád magasabb részét mérted ki, ha a tetejéhez, akkor a tejsavzónád lassabb szélét határoztad meg. Ha pulzust is mértél közben, akkor az átlagpulzusod tartozik a tejsavküszöb-sebességedhez. A másik mód az, hogy a közeljövőben elindulsz egy atlétikai versenyen. Tegyük föl, hogy 1:05 alatt futod le a 12 km-es Vivicitát, ekkor 5:35-ös a tejsavküszöb-sebességed.

Hogyan edd?

Választhatod a klasszikus tempófutást. Bemelegítesz, majd futsz 20-40 percet az imént meghatározott iramban, utána pedig jöhet a megérdemelt leveztetés.

Nemcsak egyben futhatsz az edzésadagot, hanem fölbonthatod 2-4 darab tízperces szakaszra. A szakaszok között ne állj meg, hanem lassan fuss!

Az edzést kiválthatod egy 5-10 kilométeres futóversennyel, felmérő futással, terepfutóversennyel vagy házibajnoksággal.

Végül választhatod az LT/LSD-kombót (lactate threshold/long slow distance) vagyis kombinálhatod a tempófutást az aerob futással. Például 80-90 perc hosszú futás, közben 20-40 perc tejsavküszöb-sebességgel.

Futhatsz terepen is, de ne legyen benne túl meredek, túl hosszú vagy túl sunyi emelkedő. Terepen természetesen kicsit lassabb iram tartozik ugyanahhoz a terheléshez,

mint sík, utcai versenyen. Az érzés, a légzés és a pulzusszám viszont megegyezik vagy hasonlít. Például ugyanúgy kell érezned a combod külső részén az égető érzést a táv vége felé és ugyanolyan szaporán kell venned a levegőt, mint a futóversenyen. Fontos, hogy beletalálj ebbe az intenzitá-zónába. Ha lassabban, gyorsabban vagy nem egyenletes erőfeszítéssel futsz, akkor is elérsz valamiféle edzésthatást, de korántsem biztos, hogy hatékonyan fejleszted a tejsavküszöb-sebességedet.

Tartsd be a fokozatosság elvét! Ha eddig nem futottál tempót, akkor inkább a 20 perces adagokkal kezd és ne a 40 percekkel! Ügyelj a könnyű és nehéz napok váltogatására is! A tempófutás nehéz edzésnek számít. Akkor vágj bele, ha előtte pihentek érzed magad. Figyelj arra, hogy nehéz edzésen a sérülés kockázata is magasabb! Általában 1-2, esetleg 3 erős edzést bírsz el egy héten, itt nagy egyéni

különbségek fordulhatnak elő. Nehéznek számít az edzés, ha a szokottnál lényegesen hosszabb távot teszel meg, vagy ha a szokottnál lényegesen gyorsabb iramban futsz.

Ha valami korlátozna és csak egyféle edzést végezhetné, akkor csak aerob iramban futnék. Ha viszont még egy edzésfajtát választhatnék, az mindenképpen a tempófutás lenne. Szerencsére nincsenek ilyen korlátok és változatos távokat futhatunk, különböző iramokban. Érdemes jól átgondolt edzéstervet követned. Futhatsz terv nélkül is, de akkor soha nem tudhatod, mitől térsz el. *Elhangzott a februári edzői konferencián.*

Nemes Béla
nmsbl@
freemail.hu

Versenyrendezők!

Emeljétek a szolgáltatás színvonalát

RENDELJETEK ERDEI ZUHANYZÓT!

2X3 kézi zuhanyzó, hosszított takart felület.

A Hungárián „demó” változatban már üzemelt,
de dekoratívabb, bővített kivitelű lett.

Érdeklődéseitek várom:

paplaco56@gmail.com vagy +36 20 356-2055

HOGY VOLT?

Nemzetközi Balaton Kupa természetjáró tájékozdási verseny – 1960

Az 1958-as szigligeti táborozás sikere alapján a Magyar Természetbarát Szövetség erre a nyárra megszervezte a II. Nemzetközi Táborozást. Ennek programjába szervesen illeszkedett a Nemzetközi Balaton Kupa és a hozzá kapcsolódó Keszthelyi Kupa I. osztályú, valamint a Balatoni Kupa II. osztályú, ifjúsági és női természetjáró tájékozdási verseny. Thuróczy Lajos táborparancsnok 20 oldalas összefoglaló jelentése rendkívüli szakértelemmel elkészített, tömör, de mindenre kiterjedő, választékos, de közérthető stílusban íródott anyag; valósággal élvezetes olvasmány mindenki számára, aki valaha is részt vett hasonló táborozáson, vagy közreműködött egy nagy verseny megszervezésében. (Az idén 90 esztendősen is igen aktív, szellemileg és fizikailag is friss Lali bácsi neve ismerős kell legyen minden tájfutó számára; ha mégsem, sürgősen fellelő a Tájékoztató 2006/10-es száma.) A jelentésből kiderül, hogy az idő tájt is komoly nehézséget okozott az óhajtott helyszín engedélyeztetése, pedig már előző évben elkezdtek a keresést. 5 helyszínt mindegyikét megvívta valamely illetékes szerv, végül magas szinten történő lobbizással sikerült szinte az utolsó pillanatban felülbíráltatni a balatonfüredi területre vonatkozó erdészeti elutasítást. A felépített altáborokban 1009 sátorban összesen 4480 résztvevő töltött el átlagosan 4 napot. Nem semmi! A tábor területe, a Siske-forrás feletti ligetes, bozótos fenyőerdő ma bőven elegendő lenne egy normáltávú verseny megrendezésére.

Az NBK versenybíró-sága (mely évről-évre közel azonos összetételű stáb) is furcsa helyzetbe került,

hiszen csak egy feltételezett helyszínre kényszerült elvégezni a teljes előkészítést, beleértve az útvonalak bemérését is. A kiírást azonban a bizonytalanságok miatt nem küldhette ki a szövetség. Ezt aztán meg-sínylette az NBK létszáma: csak a csehszlovák és a német válogatott jött el, miközben az évben a min-ket megelőző csehszlovákiai, és a következő bulgáriai viadal erősebb mezőnnyel zajlott. Hányszor ismét-lődött ez a gond azóta különböző nagy versenyeken!

Vaskos dosszié őrizi a versennyel kapcsolatos mindennemű dokumentumokat a részletes lebonyolítási terv-től az általános utasításon (azaz verseny-értésítő), a térképi jelek magya-rátatán és a költségelszámolásokon át a megjelent újságcikk-ekig. Lenne miből válogatni összeállításomhoz, amelynek azonban egyetlen célja – és ezt rendre hangsúlyozom – a teljes eredménylista végleges megőrzése. Talán leginkább érdeklődésre számot tartó lehet azt látni, hogyan vette ki részét a sportág magyarországi izgalmas kialakulásából a Balaton Kupák sorozata. Erre szeretnék rávilágítani a következőkben, és ezen a ponton emlékeztetőül érdemes elővenni a Tájékoztató 2010/1 számának „Jubileum” rovatát (40 éves az MTFSZ – Bozán György remek összeállítása).

Az előzőekben láttuk, hogy az ötvenes évek vége felé a természetbarát szakosztályok igényelték a tájékozdási versenyzést, de hagyományos turista eszmei módon és nehéz tereptani feladatokkal. A két dolog azonban nincs összhangban, a verseny-és ösztönszerűen kiváltja a gyorsaságot, és igényli a könnyen átlátható és összehasonlítható feladatokat, az egyértelmű szabályokat. Az állomásokkal, várakozásokkal megtörtélt menet, a bonyolult írásbeli utasítások, a szándékosan adott keresési műveletek nem igazán versenysportra valók. Sokan akkor is önkéntelenül futni kezdtek, ha arra semmi szükség nem volt a meg-

adott menetidők mellett. A szemléletváltást külföldi hatások is sorsdöntően befolyásolták. 1959 nyarán első ízben vehettek részt magyarok skandináviai típusú tájékozdási (jelző nélkül) versenyen. Állítólag a gyöngyösi válogatott Fehér Miklós (sas) használta a Finnországban látottakra elsőként a tájékozdási futás kifejezést. Ekkor már folytak az előkészületei a nemzetközi szövetség létrehozásának, mely hivatalosan is ezt a nevet vette fel. De ezt részlete-tesben majd az NBK 1961 során. De nemcsak északon, a „baráti” országokban is a skandináv minta irányába mozdult a tájékozdási versenyzés. Többszöri egyeztetés után megegyezés született, hogy a 2 éve érvényben lévő Ideiglenes Nemzetközi Szabályzat végleges-sé válik, csekély módosításokkal. Az 1960-as NBK-ra vonatkozóan néhány részletkérdésben előre megegyeztek. Az útvonalak elnevezése így lett X-Y-Z, mindegyiken min. 8, max. 12 érintendő ponttal. Az ellenőrző táblákat (bőja csak évek múlva lesz) az előző pont felől nézve legalább 30 méterről jól láthatóan kell elhelyezni. Az előző ponttól útközben lehetőleg ne legyenek jó tájékozdási támpontok. Az útvonal irányában 90 foknál nagyobb törés ne legyen, tehát ne vezessen visszafelé az útvonal. Az útvonalon csak idő-mérő állomások lehetnek, legfeljebb 3 db. Az indítási időköz mindhárom részlegnél 12 perc.

A nemzetközi tendenciákhoz alkalmazkodva a pontértéktől forma (ahol győz a legrövidebb idő pont-kihagyás nélkül) visszatért az NBK műsorába, de most már mindkét nappali részlegen, és csak az éjszakai „Z” részleg maradt megadott menetidős. Sőt! Valószínűleg a versenyzők többségének elképzelése az I. és II. osztályú férfi versenyek is így zajlottak, a percekért való küzdelem jegyében, és csak az ifjúsági és női versenyek maradtak a hagyományos hibapontgyűjtős formában.

Ez bizony nagyon eltért a hazai gyakorlattól, még a bajnokságok is a szokott módon folytak. Ettől kezdve létrejött az álláspontok küzdelme versenysport és nem versenysport témában szakvezetők közt, bírák és versenyzők közt, természetesen generációs problémákkal is megtűzdelve. Erről még bőven lesz szó az NBK további krónikájában.

A fentiek automatikus velejárója, hogy a külön adott keresési idő a pontérintős részlegeken megszűnt, beolvadt a menetidőbe. A pontok helyes kiválasztása és bemérése esetén a tapasztaltabb indulóknak egyre kevesebb időt kellett tölteniük kifejezetten kereséssel. Az „X” útvonal Aszófőről, az „Y” útvonal Németbarnáról, az éjszakai „Z” pedig a füredi Tölgyfa csárdából

indult a táborban berendezett cél felé. További érdekesség a Keszthelyi Kupán alkalmazott egyszerre indítás (azaz tömegrajt), amely az értékelés szerint bevált, dacára annak, hogy az elején gyorsan szétszakadt mezőny a vége felé nehezebb, dugott pontok következtében ismét összetömörült. Az egész rendezvény lebonyolítása szakmailag hibátlanul sikerült, csak a szervezési résznél akadtak hiányosságok. A külföldi résztvevők ellátása nem minden tekintetben felelt meg az elvárható színvonalnak. Érdemes megemlíteni, hogy a verseny befejeztét követő napon a Népsport Kaszás Sándor tollából közölt egy hosszú, lírai hangvételű beszámolót az éjszakai futamról „Sejtelmesen susogott a szél...” fejléccel. Ezt ismerjük, gyakran a titok-

zatosság hangsúlyozásával mutatják sportunkat. Ezúttal azonban a misztikus jelzők tökéletesen visszaadták a verseny hangulatát, az órákig tartó küzdelmet, és meglepő hitelességgel számolt be a cikk szakmai részletekről is. Bemutatta például, hogyan kereste meg az egyik nehéz pontot a támadóponttól másodszori beméréssel a Rezes – Mamut (Dávid László) páros, egymástól 20 méterre párhuzamosan haladva átfésülve a terepet, ami a hibapont nélküli teljesítést és a részleggyőzelmet eredményezte. A vándorserleget a kiírás értelmében a legjobb külföldi válogatott, a csehszlovákok vitték haza, de mindkét magyar csapat ezúttal is élni tudott a hazai pálya előnyével, megszerezve az első 2 helyezést.

Összeállította Scultéry Gábor

Versenybírószám

elnök: Szász Károly
titkár: Mihalik Barna

bemérő bírák:

„X” útvonal: Galgóczy István és Jávorika Péter
„Y” útvonal: Szőnyi László és dr. Kovács Pál
„Z” útvonal: Hosszu Aurél és Görög János

ellenőrző bírák:

„X” útvonal: Schléderer Alajos
„Y” útvonal: Balázs Zoltán
„Z” útvonal: Holba Vilmos

Versenyadatok

időpont 1960. augusztus 19-20.
versenyközpont Balatonfüred, Siske-forrás
versenyterep Koloska-völgy, Zádorvár
versenyforma X és Y részlegek nappali, pontérintős, Z részleg éjszakai, megadott menetidős
térkép 1:50000 / 10 m

táv „X”: 10920 m „Y”: 11200 m „Z”: 10000 m
szint: „X”: 430 m „Y”: 420 m „Z”: 290 m
menetidő „X”: 330 perc „Y”: 315 perc „Z”: 228 perc
keresési idő - - „Z”: 120 perc

Eredmények

	„X” részleg		„Y” részleg		„Z” részleg		összesen
	perc	hely	perc	hely	hibap.	hely	hely.pont
1. Magyar válogatott I.	108	1	200	2	-	1	4
2. Magyar válogatott II.	197	4	135	1	74	2	7
3. Csehszlovák válogatott	142	3	222	3	177	3	9
4. Német DK válogatott	127	2	314	4	830	4	10

A csapatok tagjai

Magyar „I”

X: Horváth Loránd, Maácz Benedek
Y: Szarka Ernő, Kővári Endre
Z: Schönviszky György, Dávid László

Magyar „II”

X: Szondy Ferenc, Garai László
Y: Fehér Miklós, Zsellér György
Z: Dóra Tibor, Tóth István

Csehszlovák

X: Miroslav Strzinek, Lubos Kosecky
Y: Jindrich Novotny, Alojz Laznicka
Z: Jan Cerny, Anton Podolák

Német Dem. Közt.

X: Simon Volkmar, Martin Zülke
Y: Wolfgang Grummt, Günther Thämetl
Z: Harald Zemanek, Konrad Morenz

HOMOKHÁTI MACCABI KUPA 2015. MÁJUS 23-25.

Ennek a pár sornak nem titkolt célja, hogy minél több versenyzőt csalogasson a májusi Homokháti Maccabi Kupára, hogy felsorolja mindazokat az érveket, amiért is érdemes ismét ellátogatni a Homokhátságba. Azoknak, akik megtekintik a verseny honlapját, (<http://tajfutas.maccabi.hu/index.php/hu/homokhati-maccabi-kupa-wre-2015>) talán nem is kell sorolnom ezeket, hiszen minden szükséges információt megtalálhatnak ott. MÉGIS! Álljon itt néhány olyan megdönthetetlen érv, melyekkel szemben nincs helye vitának.

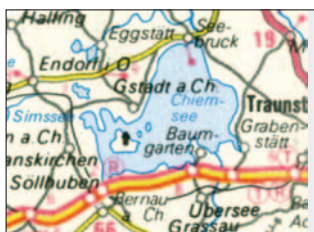
Az idei Homokháti Maccabi Kupa olyan program lesz, mely már hagyományteremtő, mert ismét Pünkösdi hétvégéjén kerül megrendezésre és ez az időpont már 2016-ra is igaz lesz. Biztatunk mindenkit, jöjjön el a versenyre, ígérjük nem fog csalódni. A megszokott színvonalon szeretnénk 3 napi feledhetetlen élményt nyújtani a versenyre nevezőknek. Ehhez minden adott: változatos, érdekes, részlet gazdag terep, 3 nap alatt 5 rajt-hoz állási lehetőség (2 középtáv, ebből egy WRE

futam, 1 éjszakai, 1 váltó és egy normáltáv) és több féle árszínvonalú és minőségű szállás, hogy mindenki megtalálja a kínálatban a számára legkedvezőbbet. Az idén a cél közvetlen szomszédságában ideiglenes kempinget hozunk létre, melyhez egy éjjel nappal működő Büfé is párosul, hogy kiszolgáljon bennünket.

Igazi családi programnak gondoljuk a Maccabi Kupát! Hiszen nemcsak a gyerekek számára lesz vonzó kikapcsolódás, hogy a fárasztó verseny után minden nap megmártózhatnak a mórahalmi fürdő hűsítő vizében, mert – ahogy ez már megszokott – minden nevező, 2,5 napos fürdőbelépőt kap a Mórahalmi Szent Erzsébet Gyógyfürdőbe. Érdemes tehát megtekinteni a verseny honlapját és nevezni mielőbb. A verseny rendezősége és a vendégszerető mórahalmiak sok szeretettel várnak mindenkit!

Paskuj Mátyás
szervezőbizottság elnöke
paskujm@gmail.com
Tel: 06-20-9521-022

NEMTÉRKÉPEK MINDENÜTT

A térkép egyre népszerűbb, mint díszítő elem: nagyon sokféleképpen bukkan fel a legkülönbözőbb helyeken és formában. Egy szekrény titkos zugaiból válogattunk.

Térképgyűjteményemnek van egy része, ahol mindenféle különlegességek vannak felhalmozva, időnként hihetetlen példányokkal. A naptárak, reklámszatyrok, tányérok, jegyzetfüzetek díszítése régi vagy újabb térképekkel mindennapos dolog: zuhanyfüggöny vagy síremlék térképpel már szokatlannabb. Barátaim, ismerőseim is ismerik ezt a hobbit, gyakran kapok újabb tárgyakat: legutóbb Kovács Péter barátomtól egy cigarettatárcát a Balaton térképével. A magyar tenger egyébként is nagyon népszerű díszítőelem, se szeri, se száma az ízléses és a giccses tárgyknak a tó körvonalával. Ennek oka a tetszetős és eltéveszthetetlen formán kívül a nagy idegenforgalom. A ritkább darabok közül mutatok be egy turistatalálkozó témájú jelvényt, ezen akár az olvasók közül is részt vehettek páran.

A tavaknál maradva: A festői Chiemsee Bajorország legnagyobb tava, 80 km² és több, mint 70 méter mély. Lehetséges, hogy a tó medre egy meteor becsapódásával keletkezett vagy kétezer évvel ezelőtt. A hirdetésen madárrá alakították a tó térképét, felhasználva a szigeteket is. Fontos tudni, hogy a mellékelt autótérkép bal felső sarkában levő település neve nem magyarul van.

A határvonalat sokszor használják az ország jelképeként is, Cipusnak még a zászlaján is a sziget sematikus térképe van. Tetszetős az izlandi légitársaság reklámja, érdekes a 30. pártkongresszusra készült szovjet jelvény. Természetesen hazánk alakját is sokszor felhasználják, akár kitüntetésen is. A „nem térkép e táj” feliratú jelvény egy napjainkig újra meg újra feltűnő mozgalom neve, azt jelenti, hogy valamelyik területet, települést bensőségesen, emberi sorsokon keresztül mutatnak be. A szöveg Radnóti Miklós Nem tudhatom... című verse híres részletének parafrázisa. Több évtizedes gyűjtésem eredményei közt ez a vers az egyetlen, ahol a térkép szó némileg negatív töltést kapott, a messziről, akár embertelenül, katonai módon szemléltést illusztrálja. Az általános az, hogy a térkép a megbízhatóságot, pontosságot a részletességet képviseli a szövegekben. A pénzintézetek is előszeretettel használják ezt a rajzolatot, akár a rég elfeledett Postabankról és a bankkártya korszak előtt népszerű betétszámlakönyvről, akár sportágunk bőkező támogatójáról, a Szigetvári Takarékszövetkezetről van szó (az ábrán a néhány éve használatos boríték sarka).

Ha már a tájfutásnál tartunk, itt is minden fajtája feltűnik a díszítő térképnek: kordonszalagon, címlapokon és mindenféle díjon. Ezek közül régen volt ifjúkorom egyik szép emlékét, az eredetiben 8x8 cm-es, elől érem, hátul oklevél kombinált tárgyat választottam bemutatásra. Képzőművészeti alkotásokon is sokszor feltűnik térkép, ezek egy külön cikket is megérnek, ezért most csak egy érdekes sorsú szobrot ismertetek. Jelenleg a HM Hadtörténeti Múzeumhoz

tartozó Keceli Haditechnikai Park bejáratánál látható, de eredetileg a Tanácsköztársaság 60. évfordulójára Budapesten, a Magyar Néphadsereg Múvelődési Központja előtt állították fel. Kiss István alkotása 2002-ben került új helyére, ahol átrendezve állították fel „A béke védelmében” szoborcsoportot. A katona és az olvasztár között álló, vélhetően az értelmiséget megszemélyesítő krómaccél figura kezében jól láthatóan térképet tart, ha kicsit fucsán tartja is azt. Háttérben egy interkontinentális rakéta részlete látszik. (Kovács Péter felvétele)

És hogy egy régebbi darab is legyen: a múlt (XX.) század harmincas éveiben a BHÉV (Budapesti Helyiérdekű Vasút) reklámkampányt indított a több utas reményében. Ennek kere-

tében egy egész sorozat térképes számlócédulát készítettek Stoits Györggyel, amelyeket gondolom szétosztottak a környékbeli vendéglősök, kocsmárosok között. A bemutatott darab éppen a 16-os: a Pomázi Hév állomástól Dobogókőre vezető utat mutatja. Stoits mintegy harminc évig borzolta a versenytárs térképkiadók idegeit (és a térképtörténészek se túl meleg hangon emlegetik) túl egyszerű és emiatt nyilván viszonylag olcsó térképeivel, de ezen a rajzon nem zavaróak a kézzel írt feliratok és az elnagyolt részletek.

Az élelmiszereken levő térképekkel talán kivételnek látszanak, de ezeken is ritkán talál érdemi információt a vásárló, nyugodtan tekinthetjük ezeket is díszeknek.

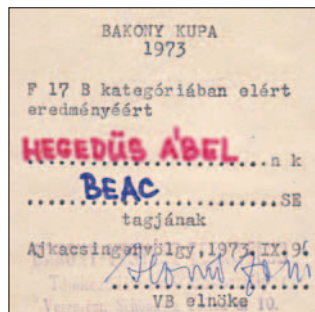
A halkonzerven is inkább írák volna meg, hogy milyen halból készült Bélapátfalván, mint hogy egy Balaton térképet tesznek rá. Az sem valószínű, hogy valaki azért iszik balfi vizet, mert azt a Nemzeti Park peremén hozzák felszínre, de az ábra kétségkívül feldobja a látványt.

A svájci sör, amelynek nevét talán Szabadság és hazának lehet fordítani, bemutatja a kantonokat, ez éppen a Lausanne székhelyű Vaudot. A négy nyelvű feliraton és a térképen kívül (a doboz más részén) földrajzi adatokat is közöl, bizonyára sokan gyarapították tudásukat sörözés közben.

Végül, de nem utolsósorban a borokat kell megemlíteni, hiszen Skerletz Ivánnak is volt egy térképes boroscímke gyűjteménye, amit a 2002-es Hungária kupa kapcsán készült kiállításon be is mutattam. Sajnos azóta alaposan megnehezítették a gyűjtést; míg régen egyszerűen le lehetett áztatni a „zsákmányt”, ma ehhez különféle oldószerek és hosszú küszködés szükséges. A tengernyi címke közül azt mellékelem, amelyet egy szép régi Balaton térkép részleteit díszít. Nemes nedűknél gyakori, hogy még a dülöt is megadják, ahol a szőlő termett, ezt is sokszor kíséri térkép.

Utolsónak hagytam egy különös reklámot; a 2001-es Utazás kiállításon fotózta kérésemre Haraszti Gábor. A hiányosan öltözött hölgy testére festették a gyöngyösi borvidék térképét, amivel sikerült is megállítaniuk egy csodálat erejéig az arra járó férfinépet. A másik oldal képét a fiatalok olvasók miatt sajnos nem közölhetjük...

Hegedűs Ábel térképész
HM Hadtörténeti Intézet és
Múzeum Térképtára
hegedus.abel@mail.militaria.hu

KIEGÉSZÍTÉS

E lapokon írtam a Kassai Múszaki Múzeumról (Tájéoló 13/1, 32–33. oldal, Térképmúzeumok 1: környék) és lelkendeztem annak szép anyagán, különösen a földméri – térképészeti kiállításon. Akkor nem voltam elég figyelmes és csak a Múzeum honlapját és kiadványait használtam, így az alapítást 1947-re tettem. Pedig gyanút foghattam volna, ebben az időben nem múzeumnyitással, hanem az élet megszervezésével (meg a magyarok kitelepítésével) voltak elfoglalva a környékeliek.

Nemrég egy újságcikkből (A 200 éve láthatatlan gyűjtemény, Az Országos Múszaki Múzeum végtelen kálváriája, MaNcs 27. évf. 12. sz., 2015. 03. 19.) megtudtam, hogy a Magyar Múszaki Múzeumot 1942-ben 12 vasúti kocsiában áttelepítették az akkor pár évig ismét hazánkhoz tartozó Kassára, ahol a következő évben meg is nyílt a kiállítás. Ez az anyag képezte alapját Csehszlovákiában az 1947-es „alapításnak”. Ahogy írtam, a budapesti szállítmánynak „természetesen” nyoma sincs az intézmény publikációiban.

Hegedüs Ábel

TÁJÉOLÓ ELŐFIZETÉS 2015-RE

Tavalyi előfizetőink közül még többen nem fizettek elő erre az évre, de bízunk benne, hogy őket ebben az évben is a Tájéoló előfizetői között üdvözölhetjük. Az előfizetési díj nem változik. Tehát az idei árak: Az éves előfizetési díj 2015-re 5000 Ft, külföldre 8000 Ft. Egy példány ára: 850 Ft

Akik támogatják a szövetséget, azoknak tiszteletpéldányt küldünk. Az előfizetési díjat a tavalyi utolsó számhoz mellékelt csekken vagy átutalással (AXA Bank, Számlaszám: 17000019-12846995 Budapesti Tájfutók Szövetsége) kérjük befizetni.

A megrendelő nevét és címét olvashatóan, nyomtatott betűkkel kérjük felírni a csekkre. Ugyanezen a csekken lehet a szokásos támogatásokat is befizetni, ebben az esetben a csekk „Közlemény” rovatába nem „Tájéoló előfizetés”-t, hanem „Támogatás”-t kell írni. Az év rendezvényein, nagyobb versenyeken személyesen is előfizethető az újság. Várjuk az előfizetéseket!

■ Nagy Imre építőmérnök, a Győr városi Tájfutó Szövetség elnöke, rövid, súlyos betegség után 69. évében 2015. február 14-én elhunyt.

■ Csekk Sándor emléktúrát rendeznek a Bükk-hegységben 2015. május 31-én. Nevezés: Miskolcon a Majális parkban.

■ Második alkalommal szervezi meg a Keleti Utánpótlás Tájfutó Kupát a Denevér Barlangkutató és Szabadidősport Egyesület. Részletek a kiírásban, amely elérhető az MTFSZ versenynaptárában a Nyírség-Szabolcs Kupa adatai között, illetve a SZSZBM-i Tájékoztató Futó Szövetség facebook oldalán.

funkwerk
Magyarország
www.funkwerk-mo.hu

Várunk az éjszakai bajnokságon!

100%
új terep

ÉOB
H 2015
é r e

100%
új térkép

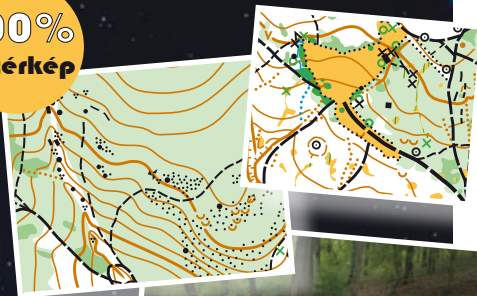

Elnök:
dr. Szilávik Zoltán

Ellenőrzőbíró:
Peics Antal Zoltán

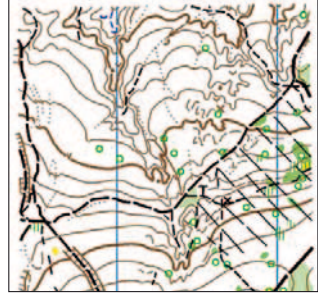
Térkép. pályák:
Hajdu Martin

CSALOGATÓ A DUNÁNTÚL KUPÁRA

Már évek óta gondolkodunk egy nagyobb volumenű nyári verseny rendezésén, és ennek az írásnak nem titkolt célja, hogy minél több versenyzőt csalogassunk a **Dunántúl kupára**, amely idén **július 31. és augusztus 2. között** kerül megrendezésre. Az országos rangsoroló versenyt a Káldi Természetjáró és Tájékozódási Futó Sportegyesület rendezi bővített külsős segítőivel (Boros Zoltán, Rétfalvi Lajos, Margittai Endre, Gömbös Gyula) a nagy tájfutó hagyományokkal rendelkező **Sopronban és környékén**. Az idei Dunántúl kupát hagyományteremtő szándékkal tervez-

zük. Szeretnénk a 3 napos verseny 4 futamán feledhetetlen élményt nyújtani a versenyen résztvevőknek, amelyhez adott az új, változatos, részletgazdag terep, de természetesen a kevesebb futamon indulók számára is biztosítottak gondoljuk a kellemes élményt. A versenyt minden kategóriára meghirdetjük, tehát szabad választás lesz. Persze ehhez az kell, hogy minél többen legyetek ott. A 2. és 3. napon a cél környékén gyerekversenyt is rendezünk, ami ingyenes lesz. A végső értékelést a **négy futam** alapján végezzük, minden kategória **összetett** 1-3. helyezettje díjazásban részesül.

Versenyközpontnak a Soproni Gyermek és Ifjúsági tábort foglaltuk le, ahol 3 féle szálláshetőséggel is tudunk szolgálni. Foglalhattok szállást faházakban (közös zuhanyzóval), kollégiumi szintű elhelyezésben és korlátozott számban sátrazásra is nyílik lehetőségek. Egyéb szállások egyénileg intézendők!

Az 1. napi versenyen a zegzugos Sopron történelmi belvárosába invitálunk benneteket, amelyet még tájfutásra korábban sohasem használtunk.

A verseny 2-3. napi terepén, a Soproni hegység Ágfalvi gerincén tesszük tudásotokat próbára, amely helyenként finom domborzattal, meredek oldalakkal, jól futható szálerdővel, sok növényzeti objektummal tarkított.

Az idei évben szeretnénk az országos versenyek között a **legolcsóbbak** lenni. Például a kedvezményes nevezési határidőig jelentkezettek számára, a felnőtt kategóriákban 1500 Ft/ futam áron biztosítjuk az indulási lehetőséget.

A versenyünket követő napokban **edzőtábort** szervezünk, amelynek szakmai vezetője Fehér Ferenc (ZTC) lesz. Erre is szeretettel várunk minden jelentkezőt.

Érdemes megtekinteni a verseny honlapját, amelyet <http://dunantulkupa2015.vernab2006.hu/> oldalon találtok meg!

Kedves Versenyrendezők, Edzők!

Tájékoztatlak benneteket, hogy korlátlan mennyiségben rendelkezem

Pretex 100 g-os és Pretex 120 g-os vizálló, nehezen szakadó térkép papírral.

Színes lézernyomtatóval nagyon szép térképeket lehet nyomtatni, kiváltna a térkép laminálást és a térkép zacskót. Digitális géppel és offset géppel is nyomtatható.

Minden érdeklődőnek adok mintát, műleírást. Mivel ezen túl akár 10-20 db-hoz is hozzá juthattok, remélem a térkép használat terén egy új korszak kezdődik.

Méret: 215x305 mm, 430x305 mm, 430x610 mm

A 215x305 mm méret ára: 100 g-os 23 Ft+ÁFA; 120 g-os 28 Ft+ÁFA

PRETEX
TÉRKEP PAPIR

**MEZ FELIRATOZÁS - PÓLÓ EMBLÉMÁZÁS
RAJTSZÁMOK - KORDONSZALAG - MOLINÓ/PONYVA
ÉREM - ÉREMSZALAG - NYAK SZALAG**

GRAFFIC-COM_{BT}
SPORT – DEKOR – AJÁNDÉK

sportesgrafika.com mathepista@gmail.com 06-20/9573-165

TRIMTEX

- kollekcio 2015 -

multiNavigator.hu
terepfutás - outdoor - navigáció

(+36-1) **7 888 888**

1134 Budapest, Dózsa György út 61-63.
(bejárat az Angyalföldi út felől)

Fotó: Mathe István

Címlap: Tömegrajt után még együtt fut az N18-as mezőny a Hosszútávú OB-n.

Hátsó borító: A Tavaszi Spartacus Kupa utolsó pontja felé futnak a szenior versenyzők.

a Budapesti Tájfutók Szövetségének lapja

HU ISSN 1215 8526

1215-8526
850 Ft